GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

www.glos.live

Głos

Pismo ukazuje się we wtorki i piątki

Wtorek
4 listopada 2025
nr 86 (LXXX)
cena: 19 kč

WIADOMOŚCI
TO TAKA WEWNĘTRZNA POTRZEBA... STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
120 LAT SZKOŁY W ROPICY
STR. 4

SPORT
EUFORIA W RAJU
STR. 6

»Patronus« szansą na odmłodzenie kadr?

WYDARZENIE: Kadry nauczycielskie w polskich szkołach na Zaolziu się starzeją. Jak pozyskać nowe? Monika Pláškowa, prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC i dyrektorka polskiej podstawówki w Suchej Górnej, widzi szansę w projekcie „Patronus", który od października jej szkoła realizuje przy współpracy z Zakładem Polonistyki Uniwersytetu Ostrawskiego.

Beata Schönwald

● **Kamila Wróbel przysłuchuje się lekcji w klasie 9. polskiej szkoły w Suchej Górnej.** Fot. BEATA SCHÖNWALD

„Patronus" to przedmiot wybieralny, na który mogą zapisać się studenci 2. i 3. roku licencjackich dwukierunkowych studiów nauczycielskich oraz 1. roku uzupełniających studiów magisterskich na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Ostrawskiego. Jego nadrzędnym celem jest zdobycie przez studentów realnego doświadczenia dydaktycznego. – Pierwotnie „Patronus" był projektem katedry języka czeskiego. Jednak od tego roku jest obceny na każdej katedrze i student może nawet dwukrotnie wziąć udział w tych zajęciach – np. raz jako słuchacz języka polskiego, a po raz drugi historii. Na Wydziale Filozoficznym są obowiązkowe praktyki dopiero na studiach uzupełniających magisterskich i odbywają się one w szkole średniej. „Patronus" pozwala przyjrzeć się pracy nauczyciela również w podstawówce. Odpowiada na zapotrzebowanie studentów, którzy uważali, że praktyk w szkole jest za mało – wyjaśnia Urszula Kawala-Kolberowa, dydaktyk języka polskiego i koordynator „Patronusa" w Zakładzie Polonistyki ostrawskiej uczelni.

Kamila Wróbel jest jedną z dwójki studentów, którzy w ub. miesiącu rozpoczęli praktyki w górnosuskiej podstawówce. – Ponieważ w szkole uczą nas często tylko teorii, dlatego dla mnie jest ważne, żeby przekonać się, jak to funkcjonuje w praktyce, czy to działa tak, jak nam mówią – stwierdza studentka 2. roku filologii polskiej i rosyjskiej na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Ostrawskiego.

„Patronus" to praktyka o charakterze wizytacyjnym, działająca na zasadzie shadowingu, czyli obserwacji i współpracy. Przewiduje udział w 15 lekcjach, czego zwieńczeniem ma być przygotowanie i samodzielne poprowadzenie zajęć. Każdy student ma swojego mentora, z którym konsultuje wszelkie działania. – Na razie jesteśmy na początku. Studenci przypatrują się i przysłuchują lekcjom. W czasie ich pobytu w szkole chcę im pokazać różne możliwości i metody pracy z uczniami, co się da zrobić. Zawsze staram się, żeby moje lekcje były ciekawe, jednak teraz przygotowuję je również z uwzględnieniem zapotrzebowania wizytujących je studentów. Liczę również na ich pomysły – stwierdza mentorka, a na co dzień nauczycielka języka polskiego, historii i wychowania plastycznego w polskiej szkole w Suchej Górnej Wanda Folwarczna.

Według dyrektorki Moniki Pláškowej, „Patronus" pozwala studentom kierunków nauczycielskich sprawdzić w rzeczywistych warunkach szkoły, czy nadają się do tego zawodu. Ze strony nauczycieli-mentorów wymaga to co prawda dodatkowego zaangażowania, jednak jest to inwestycja w przyszłość szkoły oraz polskiego szkolnictwa na Zaolziu.

– Myślę, że już niedługo nie będzie naszym największym problemem brak uczniów, ale właśnie nauczycieli. Dlatego musimy myśleć perspektywicznie, żeby wyprzedzić ten kryzys, który nadejdzie, bo kadry nauczycielskie nieubłagalnie się starzeją i doświadczonych nauczycieli będzie nam ubywać. „Patronus" to szansa na to, żeby wypełnić tę lukę, żeby przyciągnąć młodych nauczycieli do naszych szkół. Tym bardziej jest dla nas cenny, że mówimy o studentach dwujęzycznych. Przyjmowanie nauczycieli z Polski nie do końca załatwia bowiem sprawę. My potrzebujemy pedagogów, którzy władają językiem polskim i czeskim, rozumieją działający tutaj system oświaty oraz specyfikę naszych zaolziańskich szkół – uważa prezes Towarzystwa Nauczycieli Polskich.

Jej zdaniem, „Patronus" to również okazja, żeby przełamywać stereotypy związane z zawodem nauczyciela, który jako osoba kształtująca umysły młodych ludzi powinien być autorytetem i posiadać pewien prestiż społeczny. – Chcemy przekonać tych studentów, że zawód nauczyciela to dobra przyszłość, stabilna praca, która nie jest nudna, daje rozwój oraz widoczne efekty – przekonuje Monika Pláškowa.

Ponieważ na chwilę obecną ostrawska polonistyka nie ma zbyt wielu studentów, projekt „Patronus" realizuje przy współpracy tylko z jedną polską podstawówką na Zaolziu – placówką w Suchej Górnej. – Gdyby jednak jakiś student chciał odbyć praktykę w innej placówce, podjęłabym próbę uzgodnienia tego z jej dyrekcją – zapewnia Urszula Kawala-Kolberowa. ◢

CYTAT NA DZIŚ

Lu Shan,
ambasador Chin w Polsce, o zakończonym niedawno Konkursie Chopinowskim, w którym wzięła udział rekordowa liczba ponad 30 chińskich pianistów

●●●

Ci młodzi ludzie przybywając do Polski nie tylko przynoszą przyjaźń narodu chińskiego dla narodu polskiego, ale również interpretują chińskie rozumienie Chopina. Chopin jest w Chinach powszechnie znanym kompozytorem, dlatego ćwiczenie jego utworów jest obowiązkowym elementem programu dla milionów chińskich uczniów grających na fortepianie

REKLAMA

80 lat Głos

W bieżącym roku nasza wspaniała gazeta Głos świętuje swoje 80. urodziny.
Z tej okazji życzymy redakcji Głosu wspaniałych pomysłów, lekkiego pióra, atrakcyjnych treści, ciekawego spojrzenia na aktualne tematy, zwiększenia nakładu i wielu tysięcy wiernych czytelników.

Kameralny Zespół Śpiewaczy TA Grupa
GE-566

Znajdź nas **na YouTubie**

Znajdź nas **na Facebooku**

DZIŚ...
4
listopada 2025

Imieniny obchodzą: Karol, Olgierd
Wschód słońca: 6.35
Zachód słońca: 16.03
Do końca roku: 57 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Taniego Wina
Przysłowie: „Gdy listopad mroźny, to lipiec niegroźny"

JUTRO...
5
listopada 2025

Imieniny obchodzą: Sławomir, Elżbieta
Wschód słońca: 6.37
Zachód słońca: 16.01
Do końca roku: 56 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Postaci z Bajek, Międzynarodowy Dzień Języka Romskiego
Przysłowie: „Deszcz z początkiem listopada, mrozy w styczniu zapowiada"

POJUTRZE...
6
listopada 2025

Imieniny obchodzą: Leonard, Melaniusz
Wschód słońca: 6.38
Zachód słońca: 16.00
Do końca roku: 55 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Saksofonu
Przysłowie: „Gdy w listopadzie gawrony gromadnie latają, deszcze albo śniegi zapowiadają"

POGODA

wtorek
dzień: 11 do 13°C
noc: 5 do 4°C
wiatr: 2-3 m/s

środa
dzień: 13 do 15°C
noc: 6 do 5°C
wiatr: 1-3 m/s

czwartek
dzień: 14 do 16°C
noc: 6 do 5°C
wiatr: 2-3 m/s

To taka wewnętrzna potrzeba współistnienia...

Przedstawiciele polskich placówek dyplomatycznych oraz Polaków mieszkających w Pradze odwiedzili w sobotę groby rodaków oraz czeskich przyjaciół Polski. Znicze zapłonęły m.in. na grobach pochowanych w Pradze polskich lotników z 301. dywizjonu specjalnego przeznaczenia RAF.

● **Przed grobem Marii Teresy księżnej Poniatowskiej, matki księcia Józefa Poniatowskiego, polskiego dowódcy i marszałka Francji.** Fot. Ambasada RP w Pradze

Polska Agencja Prasowa

Polscy lotnicy zostali zestrzeleni nad Słowacją 28 grudnia 1944 r. w trakcie lotu z Brindisi we Włoszech na Lubelszczyznę. Ciała kapitana nawigatora Franciszka Kryszczuka oraz członków załogi: Tadeusza Wianeckiego, Bolesława Urama, Eugeniusza Krzeczewskiego, Teodora Majera, Stanisława Lisika, Karola Macierzyńskiego i Wiktora Muellera, po wojnie ekshumowano i pochowano na Brytyjskim Cmentarzu Wojennym, który stanowi część największej praskiej nekropolii – cmentarza Olszańskiego.

Wiązankę biało-czerwonych kwiatów złożono też pod krzyżem upamiętniającym ofiary Wielkiej Wojny, zakończonej w 1918 r. Groby żołnierzy Legionu Czechosłowackiego dały początek wojskowej części cmentarza.

– Jeśli nie mogę pojechać do Polski, to jestem tutaj. To taka wewnętrzna potrzeba współistnienia z polską tradycją za granicą. Pamiętamy też o osobach ważnych dla historii i odwiedzamy ich groby – powiedziała prezeska stowarzyszenia „Polska Kultura w Pradze" Małgorzata Bejšovec.

Wśród grobów na cmentarzu Olszańskim, na których Bejšovec wraz z innymi Polakami złożyła kwiaty i zapaliła znicze, były miejsca pochówku dwóch Polek. Jedna z nich to Wanda z Łopuszańskich Ratzesberger – matka poety Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, a druga – Maria Teresa księżna Poniatowska, z domu hrabianka Kinska z Vchynic i Tetowa, matka księcia Józefa Poniatowskiego, polskiego dowódcy i marszałka Francji.

Te i inne miejsca pochówku objęła akcja tzw. adopcji grobów.

– To jest w Czechach jedyna forma ochrony grobu w sytuacji, kiedy rodzina osoby, która jest pochowana, nie żyje lub nie kontaktuje się z administracją cmentarza. Muszą być spełnione dwa warunki, żeby do takiej adopcji doszło. Po pierwsze, grób musi przedstawiać (...) jakąś wyjątkową wartość artystyczną, a po drugie musi dotyczyć osoby wybitnej, historycznej postaci – wyjaśnił kierownik wydziału konsularnego ambasady RP w Pradze Damian Gągała. Dodał, że program adopcji rozpoczął się w 2017 roku, objął dotąd kilkanaście grobów i w przyszłym roku umowy muszą zostać odnowione.

Na cmentarzu Olszańskim adopcją objęte są też groby: uczestnika powstania styczniowego, teatrologa i aktora Jerzego Bittera, który osiadł w Pradze i zmarł tu w 1903 r.; założyciela pierwszego ogniska polskiego w XIX-wiecznej Pradze Józefa Filipowicza, a także Feliksa Sojkowskiego, powstańca z 1863 roku i Sybiraka, który zdezerterował z carskiej armii, starał się dostać do Wiednia i zmarł w praskim areszcie.

Od kilku lat do polskich tradycji w dniu Wszystkich Świętych w Pradze należą też odwiedziny polskich dyplomatów i przedstawicieli Polonii na grobie zmarłego w 2011 r. dramaturga, prezydenta Czechosłowacji i Republiki Czech Vaclava Havla. Na cmentarzu na Vinohradach, gdzie został pochowany, znajduje się też grób innej przyjaciółki Polski, dysydentki, rzeczniczki Karty 77, tłumaczki i publicystki Petruśki Šustrowej, która zmarła w 2023 roku. Tu także zapłonęły białe i czerwone znicze.

Polskie groby znaleźć można także na cmentarzu w praskiej dzielnicy Malvazinky. Wielu turystom znany jest jako miejsce, w którym pochowano piosenkarza Karla Gotta. Są tu również mogiły m.in. polonisty, pierwszego dyrektora Katedry Literatury Polskiej na Uniwersytecie Karola Mariana Szyjkowskiego, malarza Stefana Kasprzaka oraz tenora operowego, który występował w przedwojennych filmach, Tadeusza Dury. ◢

Pamiętają o patronie

● **Delegacja MK PZKO przy grobie Jana Kubisza w Gnojniku.**
Fot. MK PZKO w Gnojniku

Członkowie Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Gnojniku nie zapominają o Janie Kubiszu, patronie swojego domu. W piątek delegacja koła złożyła wieniec kwiatów na grobie słynnego cieszyńskiego poety i nauczyciela. Obecna była także jego wnuczka Alicja Toboła.

Paweł Pieter, prezes koła, przypomniał, że uroczystość nadania Domu PZKO imienia Jana Kubisza odbyła się w maju 1989 roku i zgromadziła 150 osób. Andrzej Kubisz, najmłodszy syn poety, podarował wówczas portret ojca. Wisi on na honorowym miejscu w sali.

(dc)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

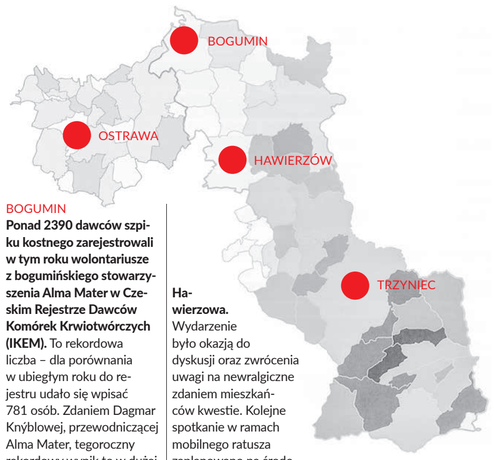

BOGUMIN
Ponad 2390 dawców szpiku kostnego zarejestrowali w tym roku wolontariusze z bogumińskiego stowarzyszenia Alma Mater w Czeskim Rejestrze Dawców Komórek Krwiotwórczych (IKEM). To rekordowa liczba – dla porównania w ubiegłym roku do rejestru udało się wpisać 781 osób. Zdaniem Dagmar Knýblowej, przewodniczącej Alma Mater, tegoroczny rekordowy wynik to w dużej mierze zasługa historii małej Madlenki, która poruszyła ludzi – tylko jednego dnia do stowarzyszenia zgłosiło się 340 potencjalnych dawców szpiku. Wolontariusze z Bogumina wyruszyli także w trasę po Czechach – odwiedzali festiwale, zamki, pałace, byli także na Dniach NATO w Ostrawie, gdzie pozyskali kolejnych 85 chętnych dawców. **(klm)**

HAWIERZÓW
Problemy z parkowaniem samochodów, sugestie dotyczące chodników, skrzyżowań, a nawet ławek w pobliżu domów oraz zieleni w mieście – takie tematy poruszyli mieszkańcy na spotkaniu z władzami miasta w ramach tzw. mobilnego ratusza, który w środę, 29 października, stanął na placu Republiki w centrum Hawierzowa. Wydarzenie było okazją do dyskusji oraz zwrócenia uwagi na newralgiczne zdaniem mieszkańców kwestie. Kolejne spotkanie w ramach mobilnego ratusza zaplanowano na środę 19 listopada na placu Nad Tarasem. **(klm)**

OSTRAWA
Przy ulicy Reální rozpoczęła się przebudowa budynków Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Ostrawskiego. W historycznych murach powstaje nowoczesne, pozbawione barier architektonicznych i energooszczędne miejsce, które zapewni studentom i wykładowcom komfortowe warunki do nauki i badań. Remont wydziału jest częścią największej modernizacji obiektów uniwersyteckich w historii Uniwersytetu Ostrawskiego – do 2027 roku odnowionych zostanie trzynaście obiektów. Projekt o wartości ok. 250 milionów koron obejmuje m.in. nowoczesne laboratorium psychologiczne, pracownię badawczą dla studentów oraz inne przestrzenie, które wpłyną na wysoką jakość nauczania. **(klm)**

TRZYNIEC
Fragment ulicy Frydeckiej w rejonie budowy nowego centrum handlowego został w piątek przywrócony dla ruchu pojazdów w obu kierunkach. Tymczasowe oznakowanie drogowe ostrzegające o robotach budowlanych na tym odcinku zostanie jednak tymczasowo utrzymane. Kierowcy powinni zachować szczególną ostrożność przejeżdżając w tym miejscu. Od 1 listopada komunikacja miejska i podmiejska ponownie kursuje ulicą Frydecką, a przystanki są obsługiwane zgodnie z obowiązującymi rozkładami jazdy sprzed zamknięcia. **(klm)**

2,633

mld koron z Funduszu Modernizacyjnego Ministerstwa Środowiska Naturalnego otrzymało województwo morawsko-śląskie na zakup 19 pociągów elektryczno-akumulatorowych BEMU. Do podziału pomiędzy wszystkie regiony RC było 15 mld koron.
Na chwilę obecną na terenie województwa morawsko-śląskiego kursują cztery składy zasilane przez akumulator. Dzięki dotacji dołączy do nich kolejnych 15 jednostek. Nowoczesne ekologiczne maszyny mają w ciągu dwóch lat zastąpić na niezelektryfikowanych trasach w regionie dotychczasowe pociągi spalinowe.
Pierwsze składy akumulatorowe pojawiły się w grudniu ub. roku na trasie między Werzowicami i Ostrawą. Oprócz korzyści ekologicznych gwarantują one również większy komfort pasażerom. Koleje Czeskie zauważyły, że tam, gdzie kursują pociągi BEMU, liczba podróżnych wzrosła o prawie 20 proc. **(sch)**

DAWNO TEMU W KSIĘSTWIE CIESZYŃSKIM... /2/

O zaolziańskich nagrobkach

W 1856 roku „Gwiazdka Cieszyńska" pisała: „Dnie zaduszne obchodzono tego roku jak w poprzednich pamiątką na umarłych przez przyozdobienie i oświetlenie ich grobów. Można powiedzieć, że tego roku jeszcze świetniejszym i większym był udział, i pobożny ten zwyczaj przeniósł się także na smętarz ewangelicki".

Michael Morys-Twarowski

Jak widać, pewne zwyczaje, które zdają się nam niemalże „przedwieczne", okazują się mieć niecałe dwieście lat. Zresztą wcześniej większość mieszkańców Księstwa Cieszyńskiego nie miała szans, by odnaleźć miejsce pochówku swoich bliskich – chyba, że zapamiętali je z pogrzebu lub taką wiadomość przekazał ktoś ze starszych krewnych. Tylko znaczniejsze persony upamiętniano żeliwnymi krzyżami czy kamiennymi nagrobkami. Już sama trumna była sporym wydatkiem, zwykle ciała po prostu owijano w grube płótno albo w długą słomę.

Dopiero od połowy XIX wieku zwiększa się liczba cmentarzy w naszym regionie, jak i pojawiają się nagrobki upamiętniające „zwykłych ludzi". Jeżeli odwołać się do przykładu własnej familii, najczęściej najstarszy zachowany grób naszych przodków będzie pochodził z przełomu XIX i XX wieku.

Zaolziańskie cmentarze spełniają jeszcze jedną rolę, można powiedzieć dokumentacyjną. Na starszych nagrobkach dominuje język polski. Nieraz przywołuje się owych niemych świadków zaświadczających o polskości tej części Śląska. Tak uczynił chociażby w latach 30. XX wieku Paweł Hulka-Laskowski w Śląsku za Olzą. Ów autor odwiedził cmentarz ewangelicki w Ligotce Kameralnej i przy tej okazji podjął polemikę z tezami czeskiego publicysty Jožy Vochali. Warto zacytować nieco dłuższy fragment:

„Ten Vochala, który miał tutaj hotel i zbankrutował na nim, nie był widocznie ani razu na cmentarzu ligockim, skoro mógł wypisywał takie brednie o legendarnych Morawcach jako jedynych mieszkańcach Śląska Cieszyńskiego. Gdyby był przeczytał trochę napisów na pomnikach tego cmentarza, nie mógłby był pisać tego, co pisał z takim patosem wielkiej patriotycznej gorliwości. Gdyby tu mieszkali Morawcy, to na nagrobkach byłyby nazwiska morawskie i napisy w języku czeskim. Tymczasem na całym cmentarzu jest jedyny napis czeski na grobie młodziutkiej żony lekarza czeskiego, pochowanej tu już po roku 1920. Jest owszem kilka nagrobków niemieckich, ale czeski – jeden".

Smutna ironią jest fakt, że dzisiaj depolonizacji historii Śląska Cieszyńskiego podejmują się nie tylko pogrobowcy Vochali, ale również niektórzy pracownicy polskich instytucji naukowych. Pozostaje mieć nadzieję, że oni i ich pseudonaukowa pisanina przeminą, a cmentarne pomniki będą nadal dawać świadectwo o dawnych czasach. ◢

W SKRÓCIE...

Staw zabarwił się na różowo

Woda w jednym z orłowskich stawów na początku października zabarwiła się na różowo.
Władze miasta skonsultowały zjawisko z Dorzeczem Odry oraz Czeską Inspekcją Środowiska Naturalnego. Ze stawu pobrano próbkę do analizy laboratoryjnej. Wynik przepędził obawy, że staw został skażony chemikaliami.
– Nie ma chemii, nie ma zanieczyszczenia, chodzi o naturalny proces – uspokaja Wydział Środowiska Urzędu Miasta na portalu internetowym. – Sprawcą są drobnoustroje, które mogą się pojawiać w ciepłej wodzie stojącej o niskiej zawartości tlenu. W dogodnych warunkach, na przykład po dłuższej suszy lub pod wpływem rozkładania się substancji organicznych, potrafią one nadać wodzie odcień różowy lub czerwony. Dobra wiadomość to ta, że bakterie siarkowe nie są szkodliwe ani dla ludzi, ani dla zwierząt. Gdy woda się ochłodzi i podniesie się zawartość tlenu, różowe zabarwienie stopniowo zniknie.

(dc)

●●●

Uniwersytety pojadą do maturzystów

Uczniowie ostatnich klas szkół średnich z województwa morawsko-śląskiego będą mieli okazję bliżej poznać działające w regionie uniwersytety. W ramach jesiennej kampanii Glow Up UNI TOUR przedstawiciele uczelni zawitają do dziewięciu miast. Pojawią m.in. w Trzyńcu (18. 11.), Hawierzowie (25. 11.) i Karwinie (28. 11.).
Podczas tournée przedstawią się trzy uczelnie publiczne: Uniwersytet Ostrawski, Wyższa Szkoła Górnicza – Uniwersytet Techniczny w Ostrawie oraz Uniwersytet Śląski w Opawie. Ponadto pojawią się ostrawskie uczelnie prywatne: Europejski Uniwersytet Badawczy (ERUNI) oraz Uniwersytet Paneuropejski.
Kampanię organizuje Morawsko-Śląski Pakt Zatrudnienia. Jednym z jej celów jest przekonanie przyszłych studentów, że nie muszą wyjeżdżać z regionu, by studiować ciekawe kierunki na dobrych uczelniach. W ramach Glow Up UNI TOUR odbędą się spotkania z młodymi ludźmi sukcesu, którzy na własnym przykładzie pokażą, że także w województwie morawsko-śląskim wiele się dzieje.

(dc)

120 lat szkoły w Ropicy

W piątek i sobotę w Ropicy świętowano 120-lecie istnienia miejscowej szkoły. W tym celu zorganizowano jej zwiedzanie i akademię na temat historii szkolnictwa.

Norbert Dąbkowski

Zwiedzanie szkoły okazało się atrakcyjne również dla dzieci. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Milan Hławiczka na zdjęciach znalazł ławki, w jakich siedział w latach szkolnych.

Propozycja, jak mogła wyglądać klasa w prawieku.

Nie mogło zabraknąć akcentów folklorystycznych.

Cały budynek został otwarty i przygotowany na przyjęcie zwiedzających. Na piętrze na gości czekała ciekawostka – klasa urządzona w stylu lat dwudziestych ubiegłego wieku. Poza tym w wielu miejscach można było trafić na rozmaite przekąski – warzywa, owoce, „jelito" czy krówki. Dzieci mogły próbować różnych urządzeń, na korytarzach i w klasopracowniach udostępniono kilka wystaw na temat historii szkoły czy projektów, w jakich brali udział jej uczniowie.

Najczęściej przychodzili absolwenci i ich rodziny. – Sama tu uczęszczałam, zanim przeszłam do podstawówki w Czeskim Cieszynie – mówiła „Głosowi" Judyta Smolkowa. Jej dzieci podążają tą samą drogą. – Nazywam się Rebeka. W przyszłym roku pójdę tu do pierwszej klasy – zdradziła córka Smolkowej. A syn dodał: – Jestem Kuba i chodzę tu do drugiej klasy.

Przyjdźmy od najmłodszych do starszych absolwentów.

– Pierwszą klasę rozpocząłem w tej szkole w 1968 roku. Pamiętam, jak siedzieliśmy w takich starych ławkach. Uczyli mnie dyrektor Kaszper i pani Ruszowa – wspominał Milan Hławiczka, jeden z absolwentów przybyłych do placówki. Drugą integralną częścią obchodów jubileuszu założenia szkoły była akademia. – Uroczysta akademia ma przedstawić rozwój edukacji poprzez historię wielu stuleci. Mam nadzieję, że się spodoba, gdyż nasi uczniowie są ogromnie utalentowani – mówiła Irena Byrtusowa, dyrektor placówki. Uroczystość odbyła się w restauracji U Parduby w Ropicy.

Przedstawienie zostało podzielone na dwie części. W dowcipny sposób ukazano, jak mogła wyglądać nauka na przestrzeni wieków. Przedszkolaki jak i uczniowie wsparci przez nauczycieli przedstawiali scenki klas od prehistorii, przez wiek XIX, lata 50., 80. wieku XX, po współczesność, a nawet przyszłość. Poszczególne części odgrywane były na przemian po polsku i po czesku.

Więcej zdjęć i krótki materiał filmowy na naszej stronie internetowej www.glos.live.

»Cztery pory roku« w wykonaniu Klubu Kobiet

Wystawę oficjalnie otwarli Władysława Byrtus i Andrzej Göbel. Za nimi na scenie szkolny chór „Mała Jabłoneczka" przygotowany do występu.

Na scenie Domu PZKO pojawiły się zespoły „Zaolzioczek" i „Zaolzi".

Wystawa przyciągnęła przedstawicieli różnych pokoleń.

Oprócz dzieł pań z Klubu Kobiet, swoje prace wystawili uczniowie z polskiej podstawówki. Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

W Miejscowym Kole PZKO w Jabłonkowie ostatnimi czasy sporo się dzieje. Podczas weekendu można było odwiedzić wystawę zatytułowaną „Cztery pory roku", którą zorganizował Klub Kobiet. Do wystawy w Domu PZKO rękę przyłożyli także uczniowie jabłonkowskiej polskiej podstawówki.

– Nasze wystawy urządzamy zwykle co trzy lata. W portfolio nie posiadamy jeszcze wystawy o takiej tematyce – „Cztery pory roku". Do organizacji zaprosiliśmy również uczniów Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza z Polskim Językiem Nauczania. Połowa eksponatów, które można zresztą zakupić, należy właśnie do nich – mówiła „Głosowi" Władysława Byrtus, prezes Klubu Kobiet MK PZKO w Jabłonkowie. – Ogromnie dziękuję uczniom, ich nauczycielom oraz naszym paniom z Klubu, które nie tylko były odpowiedzialne za stworzenie wystawy, ale także przygotowanie poczęstunku i napoi dla odwiedzających – dodała Byrtus.

Przy okazji wystawy, prezes Miejscowego Koła PZKO Andrzej Göbel wykorzystał moment, by oficjalnie pokazać i otworzyć szatnię zespołów „Zaolzi" i „Zaolzioczka". Pomieszczenie zostało gruntownie wyremontowane.

Więcej zdjęć i krótki materiał filmowy na naszej stronie internetowej www.glos.live. **(endy)**

Po przerwie znów »w jednym miechu«

Folklor w muzyce, tańcu, śpiewie i stroju, prawdziwe „gorolski" jedzenie oraz zabawa do białego rana – tak można w skrócie opisać imprezę zatytułowaną na ludowo „Dwo w jednym miechu". Zespoły folklorystyczne „Zaolzi" i „Zaolzioczek" zorganizowały ją w ostatnią sobotę października w Domu PZKO w Jabłonkowie.

Beata Schönwald

„Zaolzi" w tańcach „gorolskich".

„Zaolzioczek" pokazał zabawy „na posiónku".

Prezes MK PZKO w Jabłonkowie Andrzej Göbel (z lewej) wita burmistrza Jiřego Hamroziego. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

„Dwo w jednym miechu" to tradycyjna, choć może już lekko zapomniana impreza, która po raz ostatni odbyła się przed sześcioma laty. – To była wtedy jej jedenasta edycja, która ze względu na covid, a potem spóźniony jubileusz naszych zespołów czekała aż do bieżącego roku na swoją kontynuację. Dziś spotykamy się po raz dwunasty – poinformowała „Głos" kierowniczka „Zaolzioczka" Lucyna Tomek.

W sobotę w Domu PZKO w Jabłonkowie wszystkie stoły były pozajmowane. Przyszli głównie ludzie młodzi oraz przedstawiciele średniego pokolenia. Wśród nich można było zauważyć miejscowego burmistrza Jiřego Hamroziego i wójta sąsiedniego Nawsia Mariana Waszuta. Gości witano solą, chlebem i miodulą. Osoby, które włożyły na tę okazję kompletny strój ludowy, otrzymały specjalną bonifikatę w postaci 100-koronowego bonu do wykorzystania w barze.

Imprezę rozpoczęto od programu artystycznego w wykonaniu zespołów „Zaolzioczek", „Zaolzi" i gościa ze Słowacji, zaprzyjaźnionego zespołu „Drevár" z Krasna nad Kisucą. Jako pierwsze dzieci z „Zaolzioczka" pokazały beskidzkie zabawy „na posiónku". Również „Zaolzi" zainaugurowało swój występ rodzimym folklorem.

– Ponieważ na tej imprezie występujemy po dłuższej przerwie, postanowiliśmy połączyć to, co mamy nowego z tym, co lubimy tańczyć. Oprócz tańców gorolskich zaprezentujemy również terchowskie, do których wróciliśmy właśnie teraz, po sześciu latach. Zakończymy zaś tańcami cygańskimi – zdradził kierownik artystyczny zespołu „Zaolzi" Tomasz Cienciała. Tańce słowackie – z rejonu Kisuc i Horehronia – przywiózł do Jabłonkowa również „Drevár".

O żołądki uczestników oraz wszelkie doznania smakowe zatroszczyły się panie z jabłonkowskiego Klubu Kobiet. Pod kierunkiem Heleny Kawulok przygotowały 150 porcji kapuśnicy i tyle samo dań obiadowych. Oferta była przebogata – pieczeń wieprzowa, mięso wędzone, jelita, gulasz, sznycelki, tatarak i „placki na blaszi". Prócz tego można było częstować się kołaczami, podgardlem i wątróbką.

Zabawa trwała do białego rana. Grały zaolziańskie kapele oraz DJ Andrzej Macoszek.

Polscy mistrzowie jazzu w Ostrawie i Hawierzowie

Piotr Wyleżoł to jeden z muzycznych gigantów polskiej sceny jazzowej. Fot. Facebook.com/piotrwylezol

Wibrafonista Irek Głyk wystąpi w Hawierzowie 26 listopada. Fot. IREK GŁYK/Facebook

Znani polscy muzycy jazzowi – Piotr Wyleżoł Quartet oraz wibrafonista Irek Głyk wraz z pianistą Piotrem Matusikiem wystąpią w listopadzie w Ostrawie oraz Hawierzowie w koncertach, jakie przygotowuje stowarzyszenie Musicant. Piotr Wyleżoł Quartet zaprezentuje się 12 listopada w Radiu Ostrawa, a Irek Głyk z Piotrem Matusikiem zagrają 26 listopada w Jazz Klubie Hawierzów.

To będą wyjątkowe muzyczne wydarzenia, na które już dziś warto zarezerwować sobie czas – stowarzyszenie Musicant, które w regionie organizuje koncerty jazzowe oraz muzyki alternatywnej zaprosiło uznanych artystów polskiej sceny jazzowej.

Piotr Wyleżoł to pianista jazzowy, kompozytor, profesor Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. W swojej twórczości dąży do muzycznej kreatywności bez żadnych ograniczeń. Muzyka opiera się na konkretnych, wciągających kompozycjach z własną definicją, przy czym równowaga między przestrzenią kompozycji a improwizacją oraz burzenie barier między nimi jest również elementem nieustannej fascynacji lidera kwartetu. Celem jest zbiorowe wyrażanie się poprzez muzykę, która ma być formą afirmacji piękna muzyki – zarówno tej zapisanej, jak i spontanicznie improwizowanej. Kwartet wystąpi w środę 12 listopada w Radiu Ostrawa o 19.30 w składzie Piotr Wyleżoł – fortepian, Andy Middleton (USA) – saksofon, Michał Barański – kontrabas oraz Ferenc Nemeth (HU/USA) – perkusja. Bilety w cenie 290 koron lub 180 koron (senior/student) można kupić na www.musicant.cz. Dzieci i młodzież do lat 15 wstęp wolny.

Natomiast w środę 26 listopada o 19.00 w Jazz Klubie Hawierzów wystąpi Irek Głyk, który studiował na wydziale jazzu i muzyki popularnej Akademii Muzycznej w Katowicach oraz był stypendystą prestiżowej Berklee College of Music w Bostonie. Jest laureatem wielu nagród z konkursów i festiwali, począwszy od zwycięstwa w Międzynarodowym Konkursie Improwizacji Jazzowej w Katowicach w 1990 roku. Obecnie występuje jako członek swojego duetu wibrafonowego, który czerpie inspirację od Gary'ego Burtona i Chicka Corei. Koncentruje się na prezentowaniu tej pięknej kombinacji instrumentalnej szerszej publiczności.

Pianista Piotr Matusik jest z kolei liderem Piotr Matusik Quartet występującego z kompozycjami Chicka Corei. Jego album „Tribute to Chick Corea" wysłuchał sam maestro Chick Corea, który napisał do Piotra list z podziękowaniami i gratulacjami. Matusik jest również liderem trio elektroakustycznego, które gra jego oryginalne kompozycje z albumu „Independence".

Bilety w cenie 300 koron oraz 180 koron (senior/studen) do kupienia online na stronach stowarzyszenia www.musicant.cz. Dzieci i młodzież do lat 15 wstęp wolny. **(klm)**

SPORT

SERWIS PIŁKARSKI

Piłkarski znak jakości – tak w skrócie można ocenić niedzielne popisy piłkarzy Karwiny i Sparty Praga na Miejskim Stadionie w Raju w meczu 14. kolejki Chance Ligi. W znakomitym spektaklu trzy punkty pozostały na Zaolziu – karwiniacy pokonali lidera tabeli 2:1. Po raz pierwszy w historii Chance Ligi przed własną publicznością, a w sumie po raz drugi w najwyższej klasie rozgrywek.

Janusz Bittmar

Akrobacja to jedna z mocnych stron piłkarzy Karwiny. Euforia w zespole po zwycięstwie ze Spartą nie miała końca. Fot. mfkkarvina.

CHANCE LIGA

MFK KARWINA – SPARTA PRAGA 2:1

Do przerwy: 0:0.
Bramki: 64. Traore, 78. Gning – 73. Mercado.
Karwina: Lapeš – Traore, Camara, Krčík, Fleišman – Bužek, Labík (89. Boháč) – Ayaosi, Samko (72. Štorman), Šigut (80. Condé) – Gning (89. Ezeh).

Pojedynek z liderem tabeli zobowiązuje. Z takim hasłem ruszyli do walki ze Spartą podopieczni Marka Jarolíma. I rozpoczęli z impetem, wypracowując sobie w pierwszej połowie więcej dogodnych okazji. Gdyby nie bramkarz Vindahl, który w 25. minucie refleksyjnie wyłapał niebezpieczny strzał Ayaosiego zmierzający na całe szczęście dla spartańskiego golkipera w środek bramki, a także dobrze ustawione słupki spartańskiej bramki w 37. minucie po strzale głową aktywnego w meczu Ayaosiego, lider rozgrywek schodziłby do szatni w minorowych nastrojach. Karwiniacy aktywniej i lepiej rozpoczęli również drugą połowę spotkania, grając z polotem i stwarzając sobie kolejne szanse pod bramką Sparty.

Dobra forma zespołu Marka Jarolíma zmusiła Spartę do maksymalnego wysiłku, ale okupionego błędami w defensywie. W 64. minucie karwiński stadion eksplodował już z radości – do świetnej, długiej wrzutki Fleišmana najwyżej wyskoczył Traore i finezyjną, techniczną główką zapewnił gospodarzom zasłużone prowadzenie. Sparta postawiła wszystko na jedną kartę, próbując w ostatnich trzydziestu minutach odmienić losy meczu. W 73. minucie podopiecznym Briana Priskego wypaliła kontra, wykończona celnym uderzeniem Mercady. Bramkarz Lapeš koniuszkami palców próbował wybić piłkę nad poprzeczkę, ale snajper Sparty uderzył na tyle mocno, że piłka wpadła do siatki.

Wyrównujące trafienie nie zgasiło jednak ambicji Karwiny w tym meczu. Z pytaniem „kiedy, jak nie dziś?" karwiniacy rzucili się ponownie na obrońców Sparty. W 78. minucie po udanej akcji w środku pola piłka dotarła do Gninga, a ten soczystym strzałem z granicy pola karnego przywrócił prowadzenie na stronę gospodarzy. Pomimo starań Sparty, by jeszcze zdramatyzować spotkanie, to karwiniacy umiejętnie rozgrywali piłkę w końcówce meczu, pozwalając gościom na niewiele. Po pięciominutowym doliczonym czasie gry stadion w Raju wreszcie mógł odetchnąć z ulgą – fetując fantastyczny sukces drużyny Marka Jarolíma.

Do najlepszych zawodników na murawie należał Samuel Šigut. Karwiński piłkarz z uśmiechem na twarzy podsumował spotkanie na konferencji prasowej. – Myślę, że wygraliśmy zasłużenie. Kiedy Sparta wyrównała na 1:1, pomyśleliśmy, że to nie koniec i że po prostu strzelimy drugiego gola - stwierdził Šigut. – Słyszymy od naszych kibiców, że jeśli tak dalej pójdzie, to wiosną przyszłego roku wywalczymy dla miasta europejskie puchary. To jednak oczywiście zbyt ambitne plany, na dziś skupiamy się na lidze.

Trener Karwiny, Marek Jarolím, ocenił zaangażowanie całego zespołu, podkreślając, że nawet w wieku 41 lat można grać na najwyższym poziomie. – Jiří Fleišman ma tyle samo lat, co ja, 41. I zagrał ponownie świetnie na flance, pozwalając gościom na niewiele. Nawet po tym, jak otrzymał żółtą kartkę, nie pomyślałem o zmianie. Jirka był jednym z kluczowych piłkarzy w tym meczu – powiedział „Głosowi" szkoleniowiec karwińskiej drużyny.

SLAVIA PRAGA – BANIK OSTRAWA 2:0

Do przerwy: 0:0.
Bramki: 56. Vlček, 62. Chytil.
Ostrawa: Holec – Bewene, Chaluš, Pojezný (79. Lischka), Šehić (68. Kpozo) – Frýdek (68. Musák), Boula, Kričfaluši, Planka – Almási (56. Pira), Owusu (46. Havran).

Ostrawianie próbowali wyjść z impasu na boisku jednego z faworytów rozgrywek, skończyło się jednak znów tylko na marzeniach. Do straconej pierwszej bramki futbol w wykonaniu ekipy Tomáša Galáska wcale nie wyglądał źle – goście zagrali odważnie, a obrońcy Slavii mieli spore problemy z zatrzymywaniem oskrzydlających akcji Banika. Na losach meczu zaważyły błędy ostrawskiego bramkarza Dominika Holca. Po pierwszym kiksie sędziowie jeszcze uratowali Holca i cały Banik – odwołując zdobytą bramkę, ale drugi duży błąd Holca w desancie powietrznym zakończył się już golem Vlčka. Po trafieniu Chytila na 2:0 goście nastawili się na desperacki futbol, licząc na nieortodoksyjne pomysły „młodych wilków". Pira z Havranem nie znaleźli jednak wsparcia w linii pomocy, gdzie Banik na chwilę obecną nie posiada reżysera gry.

W innych meczach 14. kolejki: Pardubice – Dukla Praga 1:1, Slovácko – Liberec 0:3, Jablonec – Zlin 1:3, Ml. Bolesław – Ołomuniec 1:4, Bohemians – Hradec Kr. 1:2, Teplice – Pilzno 1:2.
Lokaty: 1. Slavia Praga 30, 2. Sparta Praga 30, 3. Jablonec 28,... 7. Karwina 22, 14. Ostrawa 10 pkt.
W nast. kolejce: Ostrawa – Jablonec (sob., 18.00), Liberec – Karwina (niedz., 13.00).

CHANCE LIGA NARODOWA

OSTRAWA B – VLAŠIM 1:0

Do przerwy: 0:0.
Bramka: 62. Nogha.
Ostrawa B: Hrubý – Měkota, Simerský, Temel (76. Míček) – Krupička, Holaň, Tiéhi (46. Frýdl), Sirotek – Komljenović (57. Nogha), Zlatohlávek (76. Říha), Obgu.

Rezerwy Banika sięgnęły po zwycięstwo po dwóch miesiącach posuchy. Trener gospodarzy Josef Dvorník wykazał się dobrym wyczuciem podczas dokonywania zmian, Nogha po pięciu minutach spędzonych na murawie wystrzelił bowiem drużynie komplet punktów.

W innych meczach 15. kolejki: Opawa – Táborsko 2:2, Slavia Praga B – Ujkse n. Ł. 2:1, Prościejów – Przybram 0:0, Jihlawa – Sparta Praga B 4:0, Z. Brno – Kromierzyż 5:2, Żiżków – A. Brno 0:4.
Lokaty: 1. Z. Brno 38, 2. Táborsko 33, 3. A. Brno 27,... 8. Ostrawa B 21 pkt.

MŚLF

BLANSKO – TRZYNIEC 2:0

Do przerwy: 1:0.
Bramki: 34. Lahodný, 90. Ounoha.
Trzyniec: Murin – Brak, Samiec, Krakovčík (77. Dadak) – Omasta, Agbo (60. Machuča), Zinhasović (60. Slaměna), Bolf (46. Vlachovský) – Charles (46. Nguyen), Dedič, Málek.

Trzyńczanie ponieśli drugą porażkę w sezonie, trener Tomáš Hejdušek mimo wszystko znalazł też pozytywne aspekty gry lidera tabeli. – Na pewno nie zlekceważyliśmy tego meczu. Wypracowaliśmy sobie sporo dobrych okazji, ale tym razem bez efektu. Przed nami dwa kluczowe jesienne starcia w Trzyńcu – z rezerwami Ołomuńca oraz Hodoninem. Zagramy z bezpośrednimi sąsiadami w tabeli i zobaczymy, na co nas stać.

Z. BRNO B – KARWINA B 1:2

Do przerwy: 0:1.
Bramki: 57. Granečný – 39. Lawali, 63. Drobek.
Karwina B: Schovanec - Němec, Egwu, Drobek - Brzóska, Lidah (83. Duda), Graf, Motyčka - Kačor (83. Vavřík), Cadu (73. Fukala), Lawali (89. Galík).

Drużyna Karwiny B nie zwalnia tempa. To siódmy z rzędu nieprzegrany mecz drużyny Ondřeja Gazdoša. Karwiniacy po słabym starcie do sezonu mogą przed zbliżającą się przerwa zimową odetchnąć z ulgą.

W innych meczach 14. kolejki: Witkowice – Hodonin 2:4, Frydek-Mistek – Slovácko B 2:2, Wsecin – Hulczyn 3:1, Polanka – S. Brno 0:0, Uniczów – Hlubina 2:0, S. Ołomuniec B – Hranice 2:0, Zlin B – Vrchovina 1:3.
Lokaty: 1. Trzyniec 33, 2. Hodonin 33, 3. Ołomuniec B 30,... 11. Karwina B 17 pkt.

IV LIGA-gr. F
14. kolejka: Bogumin – Szumperk 2:2 (56. Václavíček, 69. Gomola – 25. Elšík, 51. Ostrovka), Stonawa – Petřvald n. M. 0:0, Wracimów – Hawierzów 1:6 (51. Střelec – 18. Berek, 44., 59. Gajdošík, 73. Putyera, 80. Smékal, 84. Puchel), Cz. Cieszyn – P. Polom 0:0, Frydlant n. O. – Břidličná 0:0, Zabrzeg – W. Międzyrzecze 1:4, Opawa B – Bilowec 2:5, Rymarzów – N. Jiczyn 1:0.
Lokaty: 1. Hawierzów 30, 2. Bilowec 30, 3. Szumperk 25, 4. Bogumin 24,... 9. Stonawa 18, 16. Cz. Cieszyn 10 pkt.

V LIGA
14. kolejka: Olbrachcice – Beneszów D. 3:1 (Hottek, Uher, Hrdina – Skroch), Sl. Orłowa – St. Miasto 0:2 (Baran, Sušovský), Witkowice B – Wrzesina 4:1, Karniów – Darkowiczki 2:1, Frensztat p. R. – M. Albrechtice 3:2, Haj – Bruszperk 3:2, Herzmanice – Krawarze 2:1, Jakubczowice – Koberzyce 2:2.
Lokaty: 1. Krawarze 31, 2. Haj 27, 3. Olbrachcice 25,... 9. Sl. Orłowa 20 pkt.

VI LIGA-gr. B
2. kolejka: Cierlicko 2022 – Ostrawica 3:1, Bystrzyca – Ticha 1:2, Liskowiec – Śmiłowice 5:1, L. Piotrowice – Jabłonków 4:1, Sucha G. – Koprzywnica 2:0, Przybor – Libhošť 3:1, Dobratice – Raszkowice 13:0.
Lokaty: 1. L. Piotrowice 26, 2. Bystrzyca 25, 3. Sucha G. 23 pkt.

VII LIGA-gr. C
2. kolejka: Oldrzychowice – Sn Hawierzów 0:2, Dobra – Żuków G. 1:1, Sedliszcze – Nydek 3:0, Dziećmorowice – Niebory 3:2, Luczina – Łąki 1:1, Wędrynia – Wacławowice 3:1, Datynie D. – B. Orłowa 3:3.
Lokaty: 1. Sn Hawierzów 28, 2. Dziećmorowice 27, 3. Sedliszcze 22 pkt.

VIII LIGA-MP KARWIŃSKIEGO
3. kolejka: G. Hawierzów – Cierlicko 2022 B 0:3, G. Błędowice – Hawierzów B 1:3, Wierzniowice – V. Bogumin 2:1, Dąbrowa – Lutynia D. 2:1, Sj Pietwałd – B. Rychwałd 1:2.
Lokaty: 1. B. Rychwałd 27, 2. Dąbrowa 19, 3. I. Piotrowice 16 pkt.

VIII LIGA-MP FRYDEK-MISTEK
13. kolejka: Bukowiec – Milików 2:5, Gródek – Nawsie 3:2, Gnojnik – Piosek 3:2, Mosty k. J. – Śmiłowice B 3:0.
Lokaty: 1. Milików 27, 2. Tosznowice 24, 3. Piosek 21 pkt.

Dobrze być z powrotem

Robert Lewandowski,
polski piłkarz po powrocie do gry w barwach Barcelony

NA TAFLI MALOWANE

Przed przerwą w ekstralidze zarezerwowaną na mecze w ramach reprezentacyjnego cyklu Euro Hockey Tour drużyna Stalowników Trzyniec zbłądziła nieco na swojej rycerskiej drodze. Podopieczni Zdeňka Motáka przegrali w niedzielę u siebie z Pardubicami 2:4, notując drugą porażkę z rzędu w tym sezonie. W piątek Stalownicy przegrali bowiem również wyjazdowe spotkanie z Hradcem Kralowej 1:4. Pech spotkał hokeistów Witkowic, którzy w prestiżowym pojedynku z Ołomuńcem przegrali 2:3, tracąc gola na cztery sekundy przed syreną końcową.

Hokeiści Trzyńca (białe stroje) przegrali z Pardubicami 2:4. Fot. ZENON KISZA

Janusz Bittmar

Zabrakło efektywności

W Werk Arenie lepiej rozpoczęli niedzielny hit 21. kolejki Tipsport Ekstraligi hokeiści Dynama Pardubice, którzy prowadzili od 13. minuty po bramce Vondráčka. Na 1:1 wyrównał pięć minut później Nestrašil, a na wstępie drugiej tercji szalę meczu na korzyść gospodarzy przechylił Cienciala. W tych fazach spotkania podopieczni Zdeňka Motáka prezentowali świetny hokej. W końcówce drugiej tercji coś jednak zgrzytnęło...

– Dynamo zdobyło bramkę na 2:2 praktycznie z niczego. Na środku lodowiska doszło do zderzenia dwóch naszych zawodników, a goście skrzętnie ten fakt wykorzystali. To była niefortunna sytuacja i głupia bramka wyrównująca – przyznał bez owijania w bawełnę Andrej Nestrašil. Skrzydłowy pierwszego ataku Stalowników zaliczył w niedzielę bardzo dobre zawody, zresztą dobrze zagrała cała drużyna Trzyńca. Zabrakło po prostu elementu szczęścia, o którym trenerzy wolą nie mówić, żeby nie przywołać na siebie klątwy.

– W wyrównanym meczu zabrakło nam lepszej efektywności. W ekstraligowej przerwie chcemy zregenerować siły, ale też przygotować się rzetelnie do dalszych pojedynków – skomentował sytuację w zespole lidera główny szkoleniowiec Trzyńca Zdeněk Moták. Czasu będzie sporo, kolejny mecz dopiero 14 listopada na wyjeździe z Kladnem.

Nokaut w czasie 59.56

W minorowych nastrojach wypoczywają w ekstraligowej przerwie gracze Witkowic. Zespół trenera Václava Varadi przegrał z Ołomuńcem 2:3, tracąc kluczową bramkę na cztery sekundy przed końcem z kija Pláška. – Dla nas to duży cios, ale musimy się z tego szybko pozbierać – zaznaczył Varaďa. Niedzielny pojedynek z ołomunieckimi Kogutami trzymał w napięciu, to była walka o każdy centymetr lodowiska. – Drużyna Ołomuńca słynie z defensywnego hokeja. Przygotowywaliśmy się na typowe hokejowe sumo, a więc podwójna szkoda, że przegraliśmy w tak pechowy sposób – dodał szkoleniowiec i menedżer Witkowic.

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC – PARDUBICE 2:4

Tercje: 1:1, 1:1, 0:2. **Bramki i asysty:** 18. Nestrašil, 26. Cienciala (Hudáček, Adámek) – 13. Vondráček (Kelemen, Kondelík), 36. Dvořák (M. Pekař, J. Stránský), 45. L. Hájek (Červenka, Sedlák), 60. Vondráček (J. Stránský). **Trzyniec:** Kacetl – Kundrátek, Marinčin, Adámek, D. Musil, J. Galvas, Nedomlel, Koch – Nestrašil, M. Kovařčík, O. Kovařčík – Kurovský, Hudáček, Flynn – M. Růžička, Cienciala, Sikora – Hrehorčák, Roman, Dravecký – Vrána.

WITKOWICE – OŁOMUNIEC 2:3

Tercje: 1:1, 0:1, 1:1. **Bramki i asysty:** 12. Abdul (Hrivík), 57. Hrivík (Auvitu) – 20. Krastenbergs, 28. Krastenbergs (Rašnar, Najman), 60. Plášek. **Witkowice:** Hrachovina – Auvitu, Freibergs, Leahy, Kňažko, Demel, J. Zbořil, Port – Abdul, Hrivík, Maciaś – Kalus, Nellis, Yetman – Řehák, Hanzl, P. Zdráhal – Lednický, Hladonik, Hauser – Přibyl.
W innych meczach 21. kolejki: Litwinów – Hradec Kr. 1:3, Sparta Praga – Ml. Bolesław 2:0, Kladno – Pilzno 1:2, Brno – Cz. Budziejowice 4:3 (d). **Lokaty:** 1. Trzyniec 43, 2. Pilzno 37, 3. Pardubice 36,... 9. Witkowice 32 pkt. **W nast. kolejce:** Witkowice – Cz. Budziejowice (12. 11., 17.30), Kladno – Trzyniec (14. 11., 18.00).

RETROSKOP

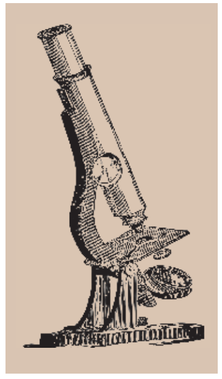

Zapraszamy do zabawy. Wystarczy rozszyfrować bohatera na zdjęciu, odpowiedź wysłać na adres: bittmar@glos.live i raz na cztery odcinki liczyć na wygraną w naszym retro-peletonie. Najbliższa lotna premia pojawi się wraz z rozstrzygnięciem pytania nr 226.

Bohaterem poprzedniego pytania nr 223 był były hiszpański napastnik piłkarski Raúl Gonzáles Blanco, który najlepsze lata kariery spędził w barwach Realu Madryt, a z boiskami piłkarskimi pożegnał się w amerykańskim zespole New York Cosmos. Pora na kolejne pytanie, pozostajemy nadal na boiskach piłkarskich.

PYTANIE NR 224

Na zdjęciu legendarny angielski napastnik, były kapitan piłkarskiej reprezentacji Anglii. Jest rekordzistą pod względem liczby strzelonych bramek w Premier League. Zdobył ich dokładnie 260... W barwach klubowych najpiękniejsze lata kariery spędził w Blackburn Rovers i Newcastle United.

(jb)

Fot. ARC

W SKRÓCIE

ŚWIĄTEK NADAL DRUGA. Iga Świątek nadal zajmuje drugie miejsce w światowym rankingu tenisistek. Wyprzedzą ją Białorusinka Aryna Sabalenka, a trzecia jest Amerykanka Coco Gauff. W czołowej dziesiątce w tym tygodniu nie zaszły żadne zmiany. Osiem najlepszych zawodniczek sezonu, co pokrywa się z „ósemką" zestawienia WTA, od soboty rywalizuje w WTA Finals w Rijadzie. Impreza ta nie będzie miała jednak większego przełożenia na najwyższe lokaty – Sabalenka jest już pewna, że pierwszą pozycję utrzyma do końca roku, a Świątek na pewno będzie druga. Magda Linette w najnowszym notowaniu awansowała z 54. na 55. pozycję, a Magdalena Fręch zachowała 59. miejsce.

POWRÓT LEWANDOWSKIEGO. Robert Lewandowski wrócił na boisko po trzytygodniowej przerwie spowodowanej kontuzją. Polski napastnik wszedł na ostatni kwadrans niedzielnego spotkania ligowego Barcelony, która na własnym terenie pokonała Elche 3:1. Bramki gospodarzy strzegł Wojciech Szczęsny.

PRZEŁAMANIE ZIELIŃSKIEGO. Piotr Zieliński zdobył swoją pierwszą w tym sezonie ligi włoskiej bramkę dla Interu Mediolan, a jego zespół pokonał na wyjeździe Veronę 2:1 w meczu 10. kolejki. Polski piłkarz efektownym strzałem otworzył wynik w 16. minucie.

SZACHOWY RANKING FIDE: NA CZELE BEZ ZMIAN. Arcymistrz Magnus Carlsen pozostaje liderem rankingu FIDE w listopadowym notowaniu. Pierwsze miejsce norweski szachista utrzymuje już 14 lat i cztery miesiące. Do czołowej dziesiątki wrócił mistrz świata Hindus Gukesh Dommaraju. Jan-Krzysztof Duda jest 21., a Radosław Wojtaszek – 57.

PRZEGRANA POLSKICH SZCZYPIORNISTÓW Z CZECHAMI. Polscy piłkarze ręczni przegrali 29:30 (9:16) z drużyną Republiki Czeskiej w meczu towarzyskim rozegranym w Wałbrzychu. Był to pierwszy i zarazem ostatni otwarty sprawdzian biało-czerwonych przed styczniowymi mistrzostwami Europy.

GDAŃSK KANDYDATEM DO ORGANIZACJI FINAŁU LIGI KONFERENCJI. UEFA ogłosiła oficjalne kandydatury do organizacji finałów piłkarskiej Ligi Konferencji w latach 2028 i 2029. Wśród zgłoszonych miast znalazł się Gdańsk. Gospodarze zostaną wybrani jesienią 2026 roku. Z kolei Allianz Arena w Monachium jest jedynym kandydatem do organizacji finału Ligi Mistrzów w 2028 roku, natomiast Wembley w Londynie i Camp Nou w Barcelonie ubiegają się o finał w 2029 roku – ogłosiła Unia Europejskich Związków Piłkarskich (UEFA).

(jb, PAP)

CIESZYŃSKIE RODY /292/

Michael Morys-Twarowski

Stańkowie

Ród Stańków był szczególnie liczny w Trzanowicach Górnych. Według spisu powinności z 1770 roku, aż pięciu Stańków posiadało nieruchomości w tej wiosce.

Reprezentowali różne warstwy cieszyńskiego chłopstwa – siedlaków (Jan Staniek, nr 81), zagrodników (Jan Staniek, nr 59), większych chałupników (Paweł, nr 66; Jan, nr 70) i małych chałupników (Jan Staniek, nr 82).

Widząc jak rozrodzona jest to familia, można być pewnym, że Stańkowie mieszkali w Trzanowicach już w XVII wieku – jeżeli nie wcześniej. Problem w tym, że dopiero od początku XVIII wieku można wyłowić na ich temat pojedyncze informacje w źródłach. W pewnym sensie wszystko się sprzysięgło przeciwko genealogom. Trzanowice były wsią szlachecką, więc – w przeciwieństwie do wsi książęcych – dopiero w XVIII wieku doczekały się ksiąg gruntowych. Należały do parafii rzymskokatolickiej w Gnojniku, ale tamtejsze metryki sprzed 1773 roku przepadły w pożarze. Wprawdzie Stańkowie byli luteranami, lecz od 1709 do 1781 roku w metrykach parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie notowano jedynie tych protestantów, których władze uznawały za osoby wyznania luterańskiego.

Siedlacy z Trzanowic nr 81

Na początku XVIII wieku właścicielem gruntu siedlaczego w Trzanowicach Górnych był Paweł Staniek. Żonaty z Zuzanną, miał córki Annę (ur. 1717, po mężu Bronclik), Zuzannę (po mężu Brych), Helenę (po mężu Staniek) i Marię (po mężu Niemczyk). Najprawdopodobniej synem Pawła był też Jan Staniek, który w 1757 roku nabył ów grunt siedlaczy. Nieruchomość oznaczono potem numerem 81, a stojący na niej dom numerem 32 – warto mieć świadomość podwójnej numeracji, gdy przegląda się księgi metrykalne z późniejszego okresu.

Kolejnym posiadaczem największego gospodarstwa w Trzanowicach Górnych został w 1771 roku syn Jana Stańka, również noszący imię Jan. W 1792 roku sprzedał on nieruchomość Pawłowi Molinowi.

Stańkowie, czyli Bolkowie

Bardzo łatwo pogubić się w gąszczu podobnych imion. Przecież w 1770 roku w Trzanowicach mieszkało co najmniej pięciu dorosłych Janów Stańków, a do nich trzeba doliczyć jeszcze kilku małych Janków. Problem z tym mieli również ówcześni mieszkańcy Trzanowic, dlatego jedna z linii rodu Stańków używała dwóch nazwisk.

W 1776 roku w księgach metrykalnych odnotowano, że w wieku 92 lat zmarł Jan „Staniek vulgo Bolek" (w tłumaczeniu: Staniek, czyli Bolek), chałupnik spod numeru 70. Z kolei w 1781 roku Anna Staniek vel Bolek, córka Pawła, chałupnika w pobliskim Gnojniku, wyszła za mąż za Pawła Niemczyka z Trzanowic.

Syn chałupnika i szlachcianka

Nie jest to jedyny przypadek używania dwóch nazwisk w rodzie Stańków. Grzegorz Staniek, mieszkaniec Stanisłowic, w 1710 roku ożenił się z Marią Hudziec; z tego małżeństwa pochodzili córka Ewa (ur. 1715) i syn Jan (ur. 1722). W metryce chrztu chłopca odnotowano, że jego ojciec nosił dwa nazwiska: Staniek i Grześ. Widać z racji dość rzadkiego imienia, zwano go po prostu Grzesiem i wszyscy we wsi wiedzieli, kto zacz.

Trudno bez dokładnego przejrzenia metryk parafii cierlickiej stwierdzić, czy Jan Staniek vel Grześ (ur. 1722) to Jan Staniek, chałupnik w Cierlicku. Ów chałupnik jest ciekawy, bowiem jego syn – również nazywający się Jan Staniek – w 1775 roku ożenił się z Anną Starzyńską, szlachcianką z Szobiszowic. W XVIII wieku zdarzało się – rzadko, bo rzadko, ale jednak – że córki zubożałych szlachciców wychodziły za mąż za chłopów spod Cieszyna.

Skąd to nazwisko?

Zdaniem językoznawców, nazwisko Staniek pochodzi od nazwy osobowej Stan, będącej skróconą formą imion dwuczłonowych, takich jak Stanisław czy Stanimir.

Skąd ten ród?

Nazwisko Staniek jest typowe dla naszego regionu. Można więc sądzić, że ród ten mieszka na Śląsku Cieszyńskim najprawdopodobniej „od zawsze", czyli od ukształtowania się nazwiska, co nastąpiło najpóźniej w XVI wieku.

Gdzie doczytać?

- Staniek – genealogia, https://przodkowiezcieszyna.blogspot.com/2014/12/staniek-genealogia.html (materiały do genealogii rodu).

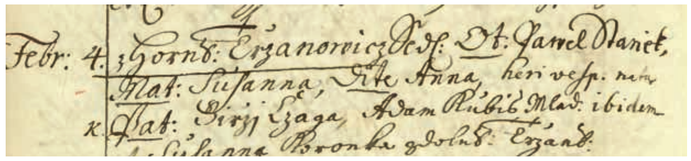

Metryka chrztu Anny Staniek, urodzonej w 1717 roku w Trzanowicach Górnych. Źródło: Biblioteka i Archiwum im. B.R. Tschammera w Cieszynie.

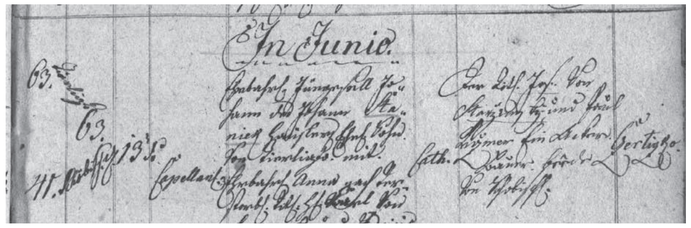

Metryka ślubu Jana Stańka z Cierlicka i szlachcianki Anny Starzyńskiej. Para pobrała się w 1775 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie. Zdjęcia: ARC

»...powszechnie szanowany rolnik...«

Zasłużoną postacią – nadal czekającą na swój biogram – jest Jan Staniek (1851-1907), pochodzący z Toszonowic Górnych. Mieszkał w Nieborach, później w Łyżbicach. Jak pisał we wspomnieniu „Dziennik Cieszyński", był to „powszechnie szanowany rolnik". Udzielał się społecznie, między innymi w stowarzyszeniu „Braterstwo" w Trzyńcu. Wybierano go członkiem wydziału gminy w Łyżbicach i prezbiterem zboru w Trzyńcu. W 1901 roku jako kandydat socjalistów bezskutecznie starał się o mandat poselski do Rady Państwa w Wiedniu. Z jego pierwszego małżeństwa z Katarzyną z domu Konieczny pochodził Jan Staniek (1879-1968), hutnik i działacz społeczny.

W służbie Larischów

W XVIII wieku nazwisko Staniek pojawia się również w księgach metrykalnych parafii we Frysztacie. W 1759 roku Jakub Staniek, katolik i wdowiec z Kąkolnej, ożenił się z Marią, wdową po Michale Koczwarze ze Starego Miasta. Z tego małżeństwa pochodził m.in. Jakub (ur. 1766).

Można sądzić, że spokrewnieni z nimi są Stańkowie, którzy w XIX wieku robili karierę w służbie hrabiów Larischów, właścicieli latyfundium z siedzibą we Frysztacie. Najbardziej znany z tego grona był Marcin Staniek (1797?-1873), pełnomocnik generalny – mówiąc kolokwialnie, „prawa ręka" – hrabiego Larischa. W 1865 roku przewodniczył komitetowi organizującemu wystawę rolniczą w Cieszynie. W tym samym roku startował bez powodzenia w wyborach do Sejmu Krajowego w Opawie. Dziećmi Marcina byli Florentyna (po mężu Forner), Henryk (1842-1905) – lekarz w Wiedniu, Eugeniusz (ur. 1846) i Karol (ur. 1847).

Inni przedstawiciele rodu Stańków związani z Larischami to Józef Staniek (zm. 1879), zarządca dóbr w Suchej Górnej, w październiku 1870 roku wybrany prezesem Towarzystwa Rolniczego Księstwa Cieszyńskiego, oraz Ernest (ur. 1854), zarządca dóbr w Karwinie, ostatni burmistrz Karwiny w czasach austriackich. ◢

Na Rossie odnowiono w tym roku 17 pomników

Na wileńskiej Rossie odnowiono w tym roku 17 pomników w ramach prac prowadzonych przez Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą, Instytut Pamięci Narodowej oraz Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego. Prace finansowane są z funduszy polskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

– Trzynaście pomników odnowiliśmy z naszych funduszy. Odnowę dwóch pomników sfinansował Instytut Pamięci Narodowej, a dwóch kolejnych – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy współpracy z Fundacją „Pomoc Polakom na Wschodzie" – poinformował prezes Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rossą Dariusz Żybort.

Organizacja ta została założona w 1990 r. z inicjatywy i przy wsparciu Jerzego Waldorffa, prezesa Społecznego Komitetu Opieki nad Powązkami. Działalność Komitetu to przede wszystkim opieka nad pomnikami na Rossie, a także ich renowacja. W ciągu 35 lat działalności dzięki staraniom Komitetu na Rossie odnowiono 236 pomników nagrobnych i wzniesiono pięć nowych.

– Początkowo pieniądze na ratowanie Rossy pochodziły głównie z kwest na warszawskich Powązkach. Teraz większość pieniędzy pozyskujemy, realizując własne akcje – podkreślił Żybort.

Od 12 lat na początku listopada na cmentarzach Wileńszczyzny organizowane są kwesty na rzecz Rossy. Kwestuje się też na Rossie, nie tylko 1 i 2 listopada, ale również w długie weekendy, gdy do Wilna przyjeżdża dużo turystów z Polski: na początku maja, na Boże Ciało, na Święto Wojska Polskiego. Polscy przewodnicy w Wilnie sprzedają cegiełki na renowację Rossy.

W tym roku Komitet wydał na odnowę pomników 30 tys. euro, zgromadzonych podczas tych akcji.

Prace renowacyjne będą kontynuowane w przyszłym roku. Wytypowano pomniki i rozpoczęto przygotowywanie kosztorysów, by wiosną przystąpić do pracy.

– O tym, jaki pomnik należy odnowić, decyduje, kto w danym grobie spoczywa, walory artystyczne pomnika bądź zaangażowane poszczególnych osób – powiedział Żybort.

W tym roku na Rossie odnowiony został m.in. pomnik Czesława Jankowskiego – poety, publicysty, tłumacza i działacza, który przez ponad pół wieku kształtował życie kulturalne i polityczne Wilna. – Odnowa tego pomnika była w naszych planach, ale z prośbą o nią zwróciła się też rodzina Jankowskiego z Polski i sfinansowała część prac – przekazał Żybort.

Rossa jest najstarszym cmentarzem Wilna, została założona w 1801 roku. Cmentarz składa się z kilku części: Starej Rossy, Nowej Rossy i Cmentarzyka Wojskowego z Mauzoleum Matka i Serce Syna, czyli marszałka Józefa Piłsudskiego.

Na obszarze ponad 10 hektarów znajduje się około 26 tys. nagrobków, pomników, grobowców. Spoczywają tu m.in. profesorowie wileńskiego Uniwersytetu Stefana Batorego, są też groby archeologa i pisarza Eustachego Tyszkiewicza, rzeźbiarza i architekta Antoniego Wiwulskiego, malarzy Franciszka Gucewicza i Franciszka Smuglewicza oraz groby dwojga dzieci Stanisława Moniuszki.

Na Rossie pochowani są również: ojciec litewskiego odrodzenia narodowego Jonas Basanaviczius, malarz i kompozytor Mikalojus Konstantinas Cziurlionis, pisarze Vincas Mykolaitis-Putinas, Balys Sruoga, Petras Cvirka, a także wiele innych osób zasłużonych dla Polski, Litwy i Wilna. **(PAP)**

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.
RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą" – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

CZ. CIESZYN – Listopadowe spotkanie MUR-u odbędzie się w czwartek 6 listopada o godz. 17.00 w Klubie Dziupla przy ul. Strzelniczej. O staropolszczyźnie w gwarach cieszyńskich mówić będzie prof. Daniel Kadłubiec.
CIERLICKO – Biblioteka zaprasza w czwartek 6 listopada o godz. 17.00 do Domu Kultury na premierę powieści Danuty Chlupowej „Vrstvy na dně", której akcja toczy się w Cierlicku i Błędowicach. Wstęp: dowolne datki.
JABŁONKÓW – MK PZKO zaprasza na zebranie członkowskie połączone z obchodami Dnia Niepodległości 9. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO. W programie: wystąpienie chóru szkolnego, wykład pt. „Historia powstania Narodowego Święta Niepodległości w Polsce", przedstawienie działaności PZKO, powitanie nowych członków, plany i dyskusja.
▲ Msza Święta za ojczyznę odbędzie się 9. 11. 2025 w kościele parafialnym w Jabłonkowie o godz. 14.00. Mszę Świętą odprawi ksiądz Janusz Kiwak.
KARWINA – Chór „Lira" z Darkowa oraz parafia rzymskokatolicka w Karwinie zapraszają na uroczystą mszę św. za zmarłych chórzystów, która odbędzie się w sobotę 8 listopada o godz. 18.00 w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysztacie.
KARWINA-FRYSZTAT – MK PZKO zaprasza w niedzielę 9 listopada o godz. 15.00 na koncert chóru „Hejnał-Echo" z okazji jego obchodów 105. rocznicy istnienia.
▲ serdecznie zapraszamy rodziców z maluszkami na Bookstart – „Listopadowa piosenka" w środę 5 listopada o godz. 9.30 w bibliotece na rynku.
KLUB SENIORA „PRZYJAŹŃ" – Zaprasza członków na spotkanie 10. 11. o godz. 16.00 do Domu Polskiego PZKO w Karwinie-Frysztacie.
KONGRES POLAKÓW – Zaprasza na koncert „...bo tęsknię po Tobie" z okazji 107. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości 11 listopada w kościele Bożego Ciała w Jabłonkowie. Wstęp wolny.
OLBRACHCICE – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków oraz sympatyków na tradycyjną imprezę pt. „Spotkanie jesienne", która odbędzie się w sobotę 8 listopada o godz. 16.00 w Domu PZKO. W programie wystąpią dzieci z naszej szkoły i przedszkola, a następnie o miłą atmosferę postara się góralski zespół „Bukóń". W bufecie dla zainteresowanych będzie czekał smaczny bigos.
PTM – Zaprasza na zebranie członkowskie, które odbędzie się 6 listopada o godzinie 17.30 w Domu Seniora przy ulicy Sokołowskiej 1997 w Cz. Cieszynie.
RODZINA KATYŃSKA – Zarząd zaprasza 7 listopada (piątek) o godz. 10.00 pod tablice katyńskie na Konteszyńcu w Czeskim Cieszynie, gdzie rozpoczniemy obchody Święta Niepodległości organizowane już cyklicznie naszą Rodziną. Do naszego grona dołączą zaproszeni goście honorowi oraz przedstawiciele mediów. Zapraszamy też wszystkich, którzy tego dnia zechcą być z nami. Po krótkiej uroczystości, złożeniu kwiatów i zapaleniu zniczy zabrzmi „Rota". Naszych członków oraz gości honorowych zapraszamy do wspólnego kontynuowania obchodów w Ośrodku Kultury „Strzelnica".
SUCHA GÓRNA – MK PZKO zaprasza 5 listopada o godz. 17.00 na prelekcję pt. „Zaniklé miasto Stara Karwina" do Domu PZKO. Prelegenci: Jan Polakovič i Zbyszek Śmieja. Chętni będą mieli możliwość zakupić książkę „Fenomén Stará Karviná" Jana Polakoviča w cenie 450 koron.
STONAWA – Klub Kobiet i MK PZKO Stonawa zapraszają na wystawę pt. „Rowerem przez Stonawę" 8 i 9 listopada w godz. 9.00-17.00 do Domu PZKO. Uroczyste otwarcie w sobotę 8 listopada o godz. 9.00. Ciepłe dania w godz. 10.00-16.00, ciastka, kołacze.
TRZYCIEŻ – MK PZKO zaprasza na Spotkanie Jesienne w niedzielę 9 listopada o godz. 15.30 do Domu Kultury. W programie historia muzyki w pigułce – show fortepianowe T. Vrány i Andrzeja Molina. Wystąpią także dzieci z Trzycieża. Bufet zapewniony.
WĘDRYNIA – Zarząd Klubu Seniora zaprasza swoich członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 4 listopada o godz. 15.00 w „Czytelni".
WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza 7. 11. o godz. 17.00 na „Zichersuperszus – czyli jesiynne kosztowani naszych domowych win" do Domu PZKO. Prosimy o przyniesienie swojego domowego wina (obojętne z czego jest), które potem będziemy degustować. Jeżeli nie posiadacie wina, prosimy o przyniesienie zakąski.

OFERTY

KUPIĘ INSTRUMENTY muzyczne.
Tel. 608 374 432. Gł-509

KUPIĘ MONETY I BANKNOTY,
złoto i srebro w jakimkolwiek stanie.
Tel. 608 374 432. Gł-509

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, korytarz wejściowy: wystawy z cyklu Potomkowie Piastów cieszyńskich: Jadwiga Branicka, Róża Tarnowska, Elżbieta Esterházy, János Esterházy i Maria Mycielska. Czynne w godzinach otwarcia budynku.
CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: wystawy: „Helena Knabówna (1894-1945)", „Z historii polskiej szkoły w Trzyńcu- Kanadzie" oraz wystawy z cyklu „Potomkowie Piastów cieszyńskich": „Jadwiga Branicka (1827-1916)", „Róża Tarnowska (1854-1942)", „Elżbieta Esterházy (1875-1956) ", „János Esterházy (1901-1957)" i „Maria Mycielska (1904-1975) ". Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.
CZ. CIESZYN, MUZEUM TĚŠÍNSKA, Główna 115/15: wystawa pt. „Miejsca pielgrzymkowe na Śląsku Cieszyńskim". Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00; so i nie: w godz. 9.00-17.00.
TRZYNIEC, MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, Galeria „Na schodach", ul. Frýdecká 387: do 12. 11. wystawa Aleša Drašnara pt. „Kdo se bojí, nesmí do pekla!". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 14. 11. wystawa pt. „Brama do recyklingu". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 30.11. wystawa pt. „Werk w obrazach". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.
▲ do 27. 2. 2026 wystawa pt. „Przyszłość fabryki". Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „DOM NARODOWY", Miejska Galeria Sztuki Współczesnej, Rynek 12, Cieszyn: 4. 11. o godz. 18.00 wernisaż wystaw „Prezentacje CTF 2025" i „Śladami zapomnienia". Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.
▲ **Centrum Folkloru Śląskiego Cieszyńskiego**: do 30. 11. wystawa pt. „Skaldowie – 60 lat zespołu". Czynna: po-pt: w godz. 10.00-16.00.
MUZEUM DRUKARSTWA, ul. Głęboka 50, Cieszyn: do 23.11. wystawa pt. „20-lecie Koła Litografów Kurant". Czynna: po-czw: w godz. 9.00-15.00; pt. w godz. 14.00-20.00; so i nie: w godz. 12.00-18.00
MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Galeria Wystaw Czasowych, ul. T. Regera 6, Cieszyn: ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu". Wejście z przewodnikiem: wt, czt i pt: w godz. 10.00-14.00; śr: w godz. 12.00-16.00; so: w godz. 10.00-15.00; nie: w godz. 10.00-14.00.

WAŻNE INFORMACJE

- Nowym dostawcą dla prenumeratorów „Głosu" jest od 1 listopada 2023 roku PNS, a.s.
- Bezpłatna linia telefoniczna: 800 400 412 (czynna w dni robocze 7.30-17.00)
- Zamówienia pisemne: První novinová společnost, a.s. Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz
- Wszelkie zamówienia, zmiany i reklamacje prosimy kierować pod nr. tel. 800 400 412.

WSPOMNIENIA

W tym roku mija pierwsza rocznica śmierci

śp. EDYTY BRAK
z Orłowej-Lutyni

Minął rok, odkąd odeszłaś Mamo. Twoja obecność była dla nas codzienną siłą, a Twoja miłość światłem w najciemniejszych chwilach.
Choć Ciebie nie ma wśród nas, Twoje ciepło, uśmiech i mądre słowa pozostaną z nami na zawsze.
Z wdzięcznością i miłością wspominają córka z rodziną i bliscy.

Gł-565

Odszedłeś, ale wciąż tu jesteś.
W naszych sercach naszych myślach.

śp. JAKUB CHRZIBEK

3 listopada obchodziłby 14. urodziny, a 7 listopada minie druga rocznica Jego odejścia.
O chwilę wspomnień proszą rodzice Agata i René oraz dziadkowie.

Gł-549

Dzisiaj, 4 listopada mija 5. bolesna rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. inż. LECHA GOJNICZKA
z Trzyńca

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

Gł-557

Dnia 3 listopada 2025 obchodziłby 80. urodziny nasz Kochany

śp. BOLESŁAW NIEDOBA
z Milikowa, później z Jabłonkowa

zaś 18 lipca minęło 6 lat od Jego zgonu
Wspominają i o modlitwę proszą żona Helena, syn Bolesław i córka Mariola z rodzinami.

Gł-551

NEKROLOGI

Ziemia była dla mnie krótką pielgrzymką,
zaś Niebo jest dla mnie wiecznym, pięknym rajem.
J. Sz.

Z głębokim żalem oznajmiamy, iż dnia 1 listopada 2025 w wieku 87 lat Ojciec Niebieski powołał do siebie naszą Kochaną Mamusię, Babcię, Prababcię, Kuzynkę, Ciocię i Koleżankę

śp. JÓZEFĘ SZKANDERA
z domu Dyrbuś

W ostatnią podróż odprowadzimy Ją w piątek 7 listopada 2025 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego św. Alberta w Trzyńcu.
Wszystkich, którzy znali naszą Drogą Zmarłą, prosimy o modlitwę i chwilę wspomnień.
W smutku pogrążona rodzina.

Gł-570

Wyrazy najszczerszego współczucia z powodu śmierci

śp. JÓZEFINY SZKANDERY
byłej długoletniej chórzystki Polskiego Zespołu Śpiewaczego „Hutnik"

całej rodzinie składają Zarząd i chórzyści Zespołu.

Gł-569

Znajdź nas
na X-ie

PROGRAM TV

WTOREK 4 LISTOPADA

TVP 1

6.10 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (s.) **9.00** Ranczo 10 (s.) **10.00** Komisarz Alex 2 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 31 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedynce. Loara, dzika kraina **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy (mag.) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Zaraz wracam (s.)

21.10 Za wszelką cenę

Frankie Dunn (Clint Eastwood) w swoim życiu wytrenował wielu świetnych bokserów. Jego jedynym przyjacielem jest były bokser Scrap (Morgan Freeman). Pewnego dnia u Dunna zjawia się 30-letnia Maggie Fitzgerald (Hilary Swank). Maggie jest utalentowana, dokładnie wie, czego chce i zrobi wszystko, aby to osiągnąć. Jedynie brak jej wiary w siebie. Frankie początkowo nie sprzyja dziewczynie, gdyż nigdy nie trenował kobiet. Maggie jednak nie poddaje się, w czym wspiera ją Scrap. Wkrótce i Frankie zmieni zdanie na jej temat.

23.30 Sabrina (komedia romantyczna).

TVP 2

6.30 Prawosławie w Belgii **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Rosół polski (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **19.55** Domowe patenty (mag.) **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość. 25 lat „M jak miłość" **21.55** Na sygnale (s.) **22.25** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.30** Wariaci (komedia).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Ludwina **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje **13.55** The Floor (teleturniej) **14.35** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej) **21.35** Ślub od pierwszego wejrzenia (reality show) **22.40** Kuba Wojewódzki (talk-show) **23.45** Superwizjer (mag.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Milionerzy (teleturniej) **20.40** Niezniszczalni 3 (film sensacyjny) **23.15** Accident Man (film sensacyjny).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Powracające melodie z Milanem Chladílem **10.10** Dialogi na klarnet, cymbały i perkusję **11.20** Spostrzeżenia z zagranicy **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.00** Pieczenie na niedzielę **14.35** Chwila dla piosenki **14.55** Hercule Poirot (s.) **15.45** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **16.45** Podróż po południowoafrykańskiej Mpumalanze **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **22.00** Pięć martwych psów (s.) **23.05** Iveta II (s.) **23.45** Fauda (s.) **0.35** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.20** Mistrzowie szyfrów **10.15** Jak Wikingowie zdobyli świat **11.15** Bohaterowie legend **12.10** Nie poddawaj się **12.35** Powrót na łono natury **13.05** Ruiny: historia współczesnej sztuki walki **14.00** Wyspy Fryzyjskie **14.55** Starożytne budowle **15.45** Ludzie z krainy łupkowego serca **16.15** Czar Wielkiej Brytanii **17.10** Bedeker **17.40** Kambodża, magia Khmerów **18.35** Manu i Matěj podróżują po środkowych Włoszech **19.00** Na rowerze po Czechach **19.15** Magazyn chrześcijański **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym

20.00 Dom bez wyjścia

Trzymający w napięciu dramat psychologiczny o człowieku uwięzionym nie tylko w czterech ścianach, ale i we własnym sumieniu. Gdy pozornie spokojne życie zaczyna się rozpadać, bohater staje wobec serii wydarzeń, które wystawiają jego moralność na próbę. Film z lat 90. łączy thriller z obyczajowym dramatem o granicach odpowiedzialności i ludzkiej słabości – kino, które nie epatuje akcją, lecz emocjami i psychologiczną głębią.

22.35 Lotnicze katastrofy **23.25** Linia frontowa **0.15** Miłość i seks w Chinach **1.15** Amerykańskie dynastie.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.35** Ulica (s.) **9.35** Milionerzy (s.) **10.55** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** Mentalista (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Bracia i siostry (s.) **21.45** Odznaka Vysočina (s.) **23.05** Po twojej stronie **23.50** Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.05** Słoneczna (s.) **10.30** ZOO nowe początki (s.) **11.30** VIP morderstwa (s.) **12.45** Agenci NCIS (s.) **14.40** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **16.55** Nakryto do stołu! **18.00** ZOO nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Polabí (s.) **21.35** 7 przypadków Honzy Dědka **23.55** Tak jest, szefie! **1.05** Policja w akcji.

ŚRODA 5 LISTOPADA

TVP 1

6.15 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (s.) **9.00** Ranczo (s.) **10.00** Komisarz Alex 2 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 31 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Rok w ogrodzie extra **12.55** Natura w Jedynce. Zjawiskowe góry Portugalii **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda

20.30 Zaraz wracam

Serial opowiada o codziennym życiu lokalnej społeczności i walce wójta o uzyskanie praw miejskich dla wsi Polski Pol. To komediowa produkcja, w której pojawiają się wątki polityczne i biurokratyczne, a akcja skupia się na działaniach wójta i jego zespołu na rzecz rozwoju regionu.

20.55 Piłka nożna. Liga Mistrzów UEFA: Club Brugge KV - FC Barcelona **23.05** Regulamin zabijania (film sensacyjny).

TVP 2

6.25 Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Gwiazdorska kuchnia Ani 2 **12.25** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **15.50** Domowe patenty (mag.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale **22.55** Peaky Blinders 3 (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Zajazd Florencja **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje **13.55** The Floor (teleturniej) **14.35** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej) **21.35** Top Model (reality show) **23.10** Książę w Nowym Jorku (komedia USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy. Kopia byłego **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Milionerzy (teleturniej) **20.40** Komediowa środa. Sami swoi (komedia) **22.20** Jak ukradłem 100 milionów (komedia kryminalna).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Wspomnienia i nadzieje **10.10** Co umiały nasze babcie **10.40** Hercule Poirot (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** Cyrk Humberto (s.) **14.55** Zielnik **15.20** Powracające melodie z Karlem Štědrým i jego gośćmi **15.45** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **16.45** Podróż po środkowym Peru **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Zbrodnia na dobrej drodze (s.) **21.10** Panoptikum miasta Pragi (s.) **22.20** 13. komnata Hany Třeštíkowej **22.45** Pr. rozrywkowy **23.40** Inspektor Candice Renoir (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Australijska przygoda **9.25** Dorastanie niedźwiedzi grizzly: historia dwóch sierot **10.15** Walijska natura: po zmroku w krainie pustkowi **11.05** Pociągi w czasie wojny **11.50** Niesamowita wyprawa Magellana **12.50** Cuda techniki **13.40** Duże maszyny **14.30** Dyplom dla majordomusa **15.25** Wiadomość od Karla Valocha **15.45** Czeska pogoda **16.10** Klucz **16.40** Ocelot i ja **17.30** Argentyna z lotu ptaka **18.15** Z kucharzem dookoła świata **19.15** Historie budowli **19.20** Bogowie i myty starożytnej Europy **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Windsorowie pod nadzorem **20.55** Bedeker **21.20** Szkoła narkotyków

21.50 100 tysięcy dolarów w słońcu

Francusko-włoski klasyk z 1964 roku w reżyserii Henriego Verneuila, z legendarnym duetem: Jean-Paul Belmondo i Lino Ventura. To przygodowy film drogi o dwóch kierowcach ciężarówek, których rywalizacja przeradza się w niebezpieczny pościg przez afrykańskie pustkowia. Pełen ironii, przygód i stylu lat 60., film zachwyca zdjęciami, rytmem i charyzmą aktorów – idealny seans dla miłośników kina w starym, eleganckim stylu.

23.50 Rozwiązywanie tajemnic **0.45** Afera Watergate.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Bracia i siostry (s.) **10.50** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.45** Mentalista (s.) **15.35** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Hell's Kitchen Czechy (reality show) **21.40** Tajemniczy szef (reality show) **23.05** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.05** Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.05** Słoneczna (s.) **10.30** ZOO nowe początki (s.) **11.30** Polabí (s.) **12.45** Agenci NCIS (s.) **14.40** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **16.55** Nakryto do stołu! **18.00** ZOO nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Koledzy (s.) **21.40** Show Jana Krausa **23.50** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

CZWARTEK 6 LISTOPADA

TVP 1

6.10 Akacjowa 38 (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (s.) **8.55** Ranczo (s.) **10.00** Komisarz Alex 2 (s.) **11.00** Ojciec Mateusz 31 (s.) **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** To się opłaca (mag.) **12.55** Natura w Jedynce. Taniec żurawi **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **15.00** Serwis Info **15.15** Reporterzy (mag.) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Teleexpress **17.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.10** Klan (s.) **18.45** Akacjowa 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Zaraz wracam (s.) **21.10** Ojciec Mateusz 34 (s.) **22.10** Sprawa dla reportera (mag.) **23.10** Ukraina. Zwierzęta w cieniu wojny

TVP 2

6.25 Operacja zdrowie **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.45** Podróż po jeden uśmiech **12.25** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.)

19.55 Domowe patenty

Cykl krótkich audycji, które pokażą Ci, jak w prosty i niedrogi sposób stworzyć wyjątkowe elementy dekoracyjne i użytkowe do Twojego domu. Prowadząca, doświadczona architektka wnętrz Katarzyna Wietecha, dzieli się praktycznymi pomysłami, które każdy może samodzielnie zrealizować. Domowe patenty to skarbnica pomysłów na oryginalne ozdoby i funkcjonalne elementy wyposażenia. Każdy odcinek skupia się na innym pomieszczeniu, oferując kreatywne projekty, które odmienią Twoje wnętrza.

20.05 Barwy szczęścia (s.) **20.45** Berlin Ku'damm 59 (s.) **21.45** Kanał tajemnic (film kraminalny) **23.35** Rodzinka.pl (s.).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Wejherowo **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Kuchenne rewolucje. Kalisz **13.55** The Floor (teleturniej) **14.35** Ukryta prawda **16.50** Szpital św. Anny (s.) **17.55** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.55** Uwaga! **20.10** Doradca smaku (mag.) **20.15** Na Wspólnej (s.) **20.55** The Floor (teleturniej) **21.35** Kuchenne rewolucje **22.45** Podejrzani zakochani (komedia romantyczna).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Trudne sprawy **11.35** Gliniarze (s.) **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Milionerzy (teleturniej) **20.30** Nasz nowy dom (reality show) **21.40** Przyjaciółki (s.) **22.55** Jak poślubić milionera? (komedia romantyczna).

PROGRAM TV

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Rytm **10.10** Chłopaki w akcji **10.35** Niezwykłe losy **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Słynne zbójnickie historie (s.) **15.00** Pr. muzyczny **15.15** Výborná SHOW **16.05** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Inspektor Candice Renoir (s.) **21.05** Wędrówki po Czechach przyszłości **21.30** Pr. dyskusyjny **22.30** Na tropie **22.55** Codziennie się ktoś rodzi (s.) **23.45** Sprawy detektywa Murdocha (s.) **0.25** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Podróże dookoła świata **9.20** Kambodża, magia Khmerów **10.15** Izrael, kraj kontrastów **11.10** Jak się żyje zielarzom **11.25** Żelazna kurtyna **12.25** Jak się żyło na zamku Munzenberg w 1218 roku **13.15** Mistrzowie szyfrów **14.10** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze **15.00** Cudowna planeta **15.55** Amerykańskie dynastie **16.45** Europa dziś **17.15** Duże maszyny **18.05** Auto Moto Świat **18.25** Auto Moto Test **18.45** Czeska pogoda **19.10** Ludzie z krainy łupkowego serca **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Zachodnia Sumatra **21.00** Manu i Matěj podróżują po środkowych Włoszech

21.30 Ezoteryczne Czechy

Serial dokumentalny, który odkrywa mniej znane, duchowe oblicze Czech. Twórcy odwiedzają miejsca związane z legendami, dawnymi rytuałami i energią natury – od zamków i gór, po zapomniane wsie. Program wciąga widza w refleksję nad tym, jak tradycja, mit i współczesność przenikają się w krajobrazie i świadomości narodowej. To nastrojowa, pięknie sfilmowana podróż w głąb czeskiej kultury i jej tajemniczej duchowości.

21.55 Historia czeskiego górnictwa **22.25** Henry Ford: architekt amerykańskiego stulecia **23.20** Hitler: Aktor **0.10** Windsorowie pod nadzorem.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.35** Hell's Kitchen Czechy (reality show) **10.55** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** Mentalista (s.) **15.30** Zamieńmy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Bracia i siostry (s.) **21.45** Comeback (s.) **23.00** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.00** Mentalista (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.05** Słoneczna (s.) **10.30** ZOO nowe początki (s.) **11.25** Koledzy (s.) **12.45** Agenci NCIS (s.) **14.40** Incognito **15.45** Tak jest, szefie! **16.55** Nakryto do stołu! **18.00** ZOO nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Polabí (s.) **21.35** Incognito **23.50** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum:
Koci domek Gabi. Film (4, 5, godz. 17.00); Dead Language (4, godz. 18.00); Springsteen (4, 5, godz. 19.00); Srnky (5, godz. 9.30); Chainsaw Man – Film: Reze Arc (5, godz. 18.00); Noc w ZOO (6, godz. 17.30); Anioł Stróż (6, godz. 20.00); Milion (6, godz. 17.30); Dracula (6, godz. 19.30).

KARWINA – Ex:
Chopin, Chopin! (6, godz. 18.00).

Paryż, 1835 rok. Fryderyk Chopin ma 25 lat i jest ulubieńcem paryskich salonów, arystokracji i króla Francji. Żadne znaczące wydarzenie nie może odbyć się bez jego udziału. Widzimy go podczas nocnych eskapad i afterparty po koncertach. Zazwyczaj pełnego energii, przykrywającego chorobę żartem. Jego życie ucieka, jednak Fryderyk nie zwalnia. Komponuje arcydzieła, także na zamówienie. Ze względu na zobowiązania finansowe udziela lekcji gry na fortepianie. Przyjaciele go podziwiają, a kobiety pragną.

JABŁONKÓW:
Tá druhá (4, godz. 18.00).

KARWINA – Centrum:
Puccini, G. Tosca - Royal B&O (4, godz. 17.00); Duchoň (5, godz. 15.00); Koci domek Gabi. Film (5, godz. 17.30); Anioł Stróż (5, godz. 20.00); Milion (6, godz. 17.30); Dracula (6, godz. 19.30).

KARWINA – Ex:
Chopin, Chopin! (6, godz. 18.00).

CO W STREAM-IE

Krzesła

Serial „Krzesła" to ośmioodcinkowa produkcja stworzona przez Tima Robinsona oraz Zacha Kanina. Robinson gra również główną rolę – wciela się w Williama Ronalda „Rona" Trospera, przeciętnego pracownika korporacji, którego życie wywraca się do góry nogami po jednym – z pozoru nieistotnym – wstydliwym incydencie w pracy.
Ron, wcześniej zadowolony z raczej zwyczajnej kariery i stabilnego życia rodzinnego, musi stawić czoła dramatycznej utracie pewności siebie i zmianie swojego postrzegania świata. Wraz z tym punktem zwrotnym zaczyna widzieć w swoim miejscu pracy, w swoim zakładzie (korporacja „Tecca") oraz w codziennych interakcjach coś więcej niż tylko rutynę – dostrzega podejrzane połączenia, dziwaczne zachowania współpracowników, elementy spiskowe i absurdalne mechanizmy w tle korporacyjnego świata. Narracja łączy groteskę, absurdalny humor i elementy thrillera/spisku. Seria prowadzi widza przez spiralę paranoi – Ron zaczyna traktować mały incydent w biurze jako kluczowy sygnał czegoś większego. Jego przywiązanie do szczegółów, które inni pominęli, przeradza się w obsesję: montuje systemy bezpieczeństwa w domu, analizuje każdy ruch współpracowników, tropi dziwne „zbiegowiska", podchodzi do życia rodzinnego z coraz większą nerwowością.
W tle mamy również życie rodzinne Rona – żonę Barb (w tej roli Lake Bell), dzieci Natalie (Sophia Lillis) i Setha (Will Price) – które próbują odnaleźć się w jego coraz bardziej niepokojącej i irracjonalnej pogoni za prawdą. Realizm życia rodzinnego i biurowego funkcjonuje jako tło dla coraz bardziej surrealistycznych wydarzeń: banalny wypadek, który mógłby być zapomniany, staje się początkiem łańcucha wydarzeń prowadzących do korporacyjnych sekretów, dziwnych powiązań i konspiracji.
Warto podkreślić: serial nie jest typową komedią – to mikstura gatunków: komedia, thriller, surrealizm, satyra korporacyjna. Jeśli ktoś ceni humor niebanalny, niewygodny, a także lubi odczuć lekkie napięcie i zagadkę, „Krzesła" mogą być jedną z najciekawszych propozycji ostatnich lat.

Gdzie oglądać: Max

»Tęsknota« w Święto Niepodległości

Piosenki takie, jak „O, mój rozmarynie", „Maszerują strzelcy" czy „Rozkwitały pąki białych róż" oraz poezja Słowackiego, Mickiewicza i Norwida zabrzmią w kościele Bożego Ciała w Jabłonkowie we wtorek 11 listopada podczas koncertu „...bo tęsknię po Tobie" z okazji 107. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Wstęp jest wolny.

Fot. ARC

Ten koncert to muzyczna podróż przez historię polskich uczuć – od tęsknoty i bólu rozłąki, po wiarę w odrodzenie i wolność. To opowieść o sile ducha, która pozwalała Polakom trwać mimo przeciwności losu i rozproszenia po świecie – mówią o wydarzeniu organizatorzy. Koncert, jaki w przypadające 11 listopada Narodowe Święto Niepodległości przygotowują Biuro Wydarzeń Kulturalnych Instytutu Pamięci Narodowej, Biuro Przystanków Historia Zaolzie (IPN) oraz Kongres Polaków w Republice Czeskiej to spotkanie z tradycją, wrażliwością i nadzieją, które łączy pokolenia w jednym uczuciu – miłości do Ojczyzny.

– W połączeniu muzyki i poezji odżywa wspomnienie Ojczyzny zapisane w sercach tych, którzy musieli ją opuścić, lecz nigdy nie przestali kochać. Dźwięki i słowa stają się modlitwą za Polskę – bliską, choć czasem daleką. Koncert ma za zadanie przypomnieć, że polskość to nie tylko miejsce na mapie, ale wspólne przeżycia, język i pamięć – to polska tożsamość – podkreślają organizatorzy.

Koncert w kościele Bożego Ciała w Jabłonkowie rozpocznie się o 17.00. Zaprezentują się w nim kwartet jazzowy (fortepian, kontrabas, trąbka, perkusja) oraz wokaliści Natalia Bujak i Karol Drozd. Lektorem będzie Leszek Zduń. Publiczność usłyszy takie utwory, jak „Rozszumiały się wierzby płaczące", „Deszcz", „Jesienny deszcz" oraz poezję Leopolda Staffa, Adama Asnyka, Juliusza Słowackiego, Adama Mickiewicza i Cypriana Kamila Norwida. – To wydarzenie, w którym sztuka staje się mostem między przeszłością a teraźniejszością, między Polską a jej dziećmi rozsianymi po świecie – podkreślają organizatorzy. Warto się zatem wybrać. **(kłm)**

Wejdź do STREFY PREMIUM

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. arabica lub nesca, czyli aromatyczny napój
2. miasto w Jurze Szwabskiej
3. nakrycie głowy panny młodej
4. Dymna lub Jantar.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
AALEN

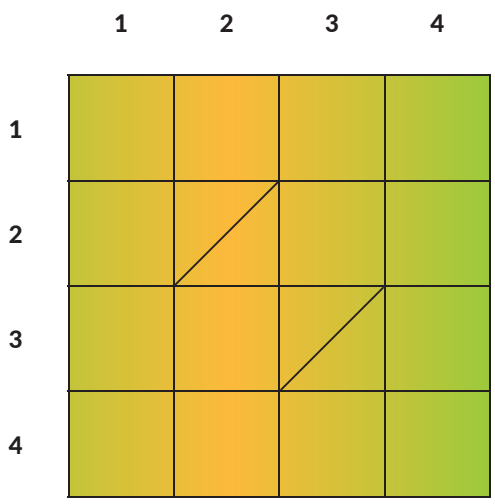

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. komórka jajowa ryby lub potocznie: wigor, temperament
2. fenkuł włoski, przyprawa do kiszenia ogórków
3. Renata dla znajomych
4. niemiecki koncern paliwowy.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ARAL

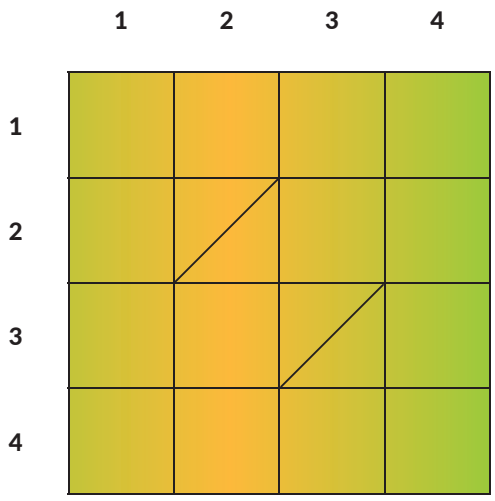

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem dodatkowym jest nazwa wsi w Polsce, położonej w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie działdowskim. W latach 1975–1998 miejscowość należała administracyjnie do województwa ciechanowskiego. Warto wspomnieć, że znajduje się tam kościół z XVIII w., w XIX w. rozbudowano go dodając neogotycką kruchtę...

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. dwaniej budowla zamieszkiwana przez szeregowych żołnierzy lub prowizoryczny budynek na placu budowy
2. łacińska nazwa miasta w środkowej Turcji, będąca jej stolicą od 1923 roku
3. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
4. holenderskie miasto, znane z desantu brygady Sosabowskiego
5. zespół, który wylansował przebój „Lambada".

Wyrazy trudne lub mniej znane:
KAOMA

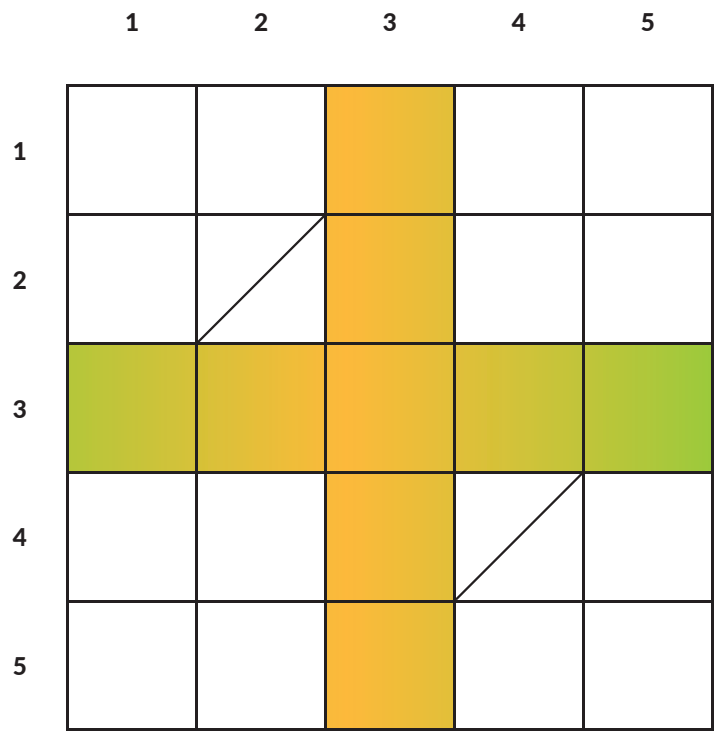

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa rzeki w południowej Anglii, nad którą położony jest Londyn. Jest drugą pod względem długości rzeką w Wielkiej Brytanii (po Severn), liczy 346 km...

1.-4. kozacki przywódca pełniący funkcje polityczne i wojskowe
3.-6. miasto w Portugalii, w którym znajduje się sanktuarium – ośrodek kultu maryjnego
5.-8. imię Plater, hrabianki z rangą kapitana Wojska Polskiego w czasie powstania listopadowego
7.-10. granica między polami uprawnymi
9.-12. harcerskie pozdrowienie
11.-2. człowiek pozbawiony swych praw i skazany na wygnanie, wyrzutek.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
ATAMAN

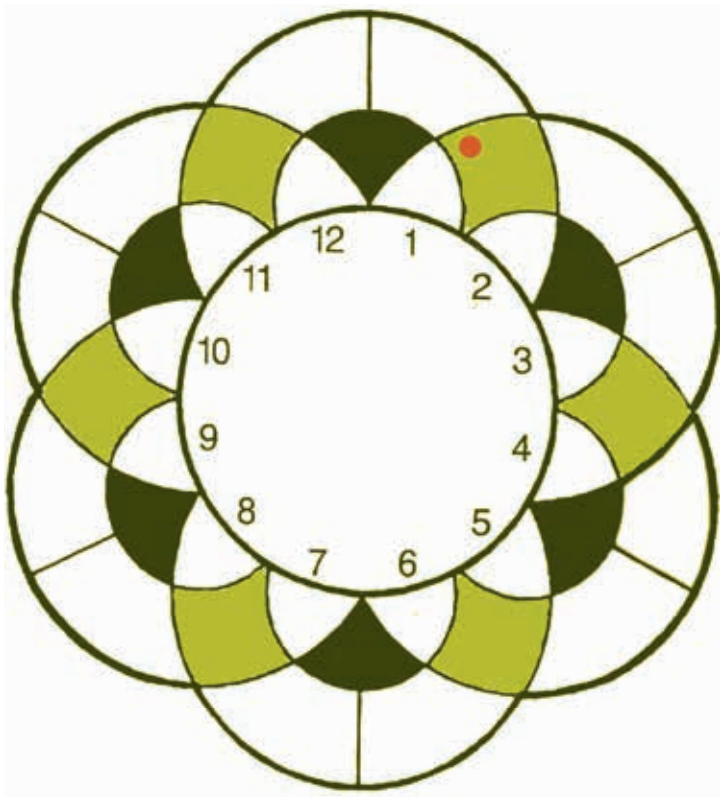

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 14 listopada 2025 r. Nagrodę z 21 października otrzymuje **Stanisław Kowalski z Olbrachcic**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 21 października:
WOLIN
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 21 października:
SŁUPCA
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 21 października:
STAW, TAFLA, ALBUM, WAMP
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 21 października:
TŁUM, ŁAPKA, UKŁON, MANN

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie"

MINISTERSTVO KULTURY | Ministerstwo Spraw Zagranicznych | Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie | Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego | STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

Głos GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu", ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Pacеřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos" należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS